

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. TEL.: 7-88

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA... 35.000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1.500 K

A francia menedékjog

Egy nagy francia napilap, a „Temps” cikket ír a menedékjogról és annak az ismeretes francia-spanyol határmenti konfliktusnak alkalmából klasszikus okfejtéssel érvel amellett, hogy hogy más országok szökevényei, politikai számkivetettjei és önkéntes emigránsai nem használhatják fel a vendéglátó országban élvezett türelmet arra, hogy zavart keltsenek, merényleteket készítsenek elő és volt hazájuk belső rendje, kormánya vagy megtorló törvényei ellen igazságnak. — Persze most a francia sajtó azonnal érszreveszi a viszályát annak, ami eddig türelmének tárgya volt, amikor idegen, legtöbbször volt ellenséges országok alattvalói támadták és rágalmazták az illető nemzet kárát, de Franciaország érdektelensége mellett egy ország állami berendezkedését és társadalmi viszonyait. — Mi a Temps nagyszerű cikkét, a melyről alább többet is mondunk, legelsősorban visszafordíthatjuk a forráshoz. A Párisban élő s magyar nyelven rágalmazó lázító, gyalázkodó iratokat megjelentető szökevényhad holmi emberi jogok nagyhangú jelszavait öltve magára, még mindig grasszál s valahányszor magyar államférfi a világ valamely tájékán hivatalos, vagy nem hivatalos minőségben szót emel a magyar nemzet érdekében, ontja gyűlöletét és a békebontás vádját hangoztatja, hogy ébren tartsa az Európaszerte elhintett tévhitet és elhomályosítsa azt a nemes küzdelmet, mellyel a magyar újjászületés és gazdasági talpraállás el akarja oszlatni az igazságtalanság légkörét.

A párisi vezetőlap eikke azt a feltételt állítja fel mindennemű politikai beköltözéssel szemben, hogy abba az országba, amelyik határai közé fogadja őket, ne hozzák magukkal szenvedélyeik lármaját s ne készítsenek ott elő elhagyott hazájuk kormánya ellen merényleteket. — Megállapítja a közlemény azt is, hogy ezek az egyének, ha otthon maradtak volna, rendőri felügyelet alatt állának, mert legelőbbje a fennálló megtorló törvények elől ugroit meg. Azt is mondja még a Temps, hogy a francia köztársaság kormánya nem tűrheti az olyan mozgalmakat, amelyek idegen kormányok támadását szolgálják és idegen országok belső pártjai vagy államférfiai ellen erőszakosságokat terveznek. A francia sajtót pedig testvérileg kioktatja, hogy tartsa szemelőtt azt a kötelességet, hogy ne elegyedjék más országok helpolitikájába. — Szép, szép a Temps-nek ily objektív, böles, nemzetközi jogelveket hirdetni, amelyek előtt kalapot emelhet mindenki. Csak hogy le is kell vonnia a francia sajtónak az ilyen klasszikus tömörségű fejtegetések konzekvenciáit. Szerezzen érvényt

a francia társadalom a magyarországi kommunista szökevények gyalázódásaival szemben is ezeknek a jogelveknek. És ne csak a saját fejét fájlalja, ha francia területen olasz és katalár puccsisták rontják

a nemzetközi megértést, hanem dobja ki magából azokat a békebontókat is, akik pl. a magyar vagy a német nemzet becsmérlői francia vendégekként és ép Párisból indulnak el rágalomhadjárata

tukkal és merényletterveikkel a nemzetjog becsület sárba tiprására. Ott, ahol Justh Ivánok s a kommunista söpredék vendéglátó türelmet élvez, valóban időszerű a menedékjog revíziójára gondolni.

Az új választások valószínűleg december közepén lesznek

**Kedden kormányzói kéziratral feloszlatták a nemzetgyűlést
Keddre már csak a tegnapi elfogadott javaslat harmadszori olvasását tüzték ki**

Választási előkészületek

Budapestről jelentik: Az a tény, hogy a nemzetgyűlés mai ülésének napirendje alkalmával az elnökség a keddi ülésre kizárólag a részletekben is letárgyalt leányközpiskolák és leánykollégiumokról szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását tüzték ki, immár kétségtelenül teszi, hogy a nemzetgyűlést kormányzói kéziratral kedden feloszlatták. A pénteki ülés tehát talán a nemzetgyűlés utolsó ülése volt, amennyiben kedden már csak formai ülést tart a Ház és a javaslat harmadszori néhány perces tárgyalása után a kormányzói kézirat a nemzetgyűlést feloszlatták.

A képviselők bizonyos megilletődéssel távoztak ma a nemzetgyűlés ülésterméből. Igen sokan talán vissza sem térnek azokba a padokba, amelyek 1920 óta annyira zajos jelenetnek voltak tanúi.

Most már — bár hivatalosan csak a Ház feloszlata után lehet erről szó — pozitív formában terjedt el a hír, hogy a választások ez alkalommal három turnusban fognak megtörténni és pedig a vidéken december 12-én és 14-én, Budapesten pedig december 19-én és a pótválasztás végső terminusa december 21. lesz.

A pártok természetesen a legteljesebb propagandát indítják meg jelöltjeik érdekében. Megállapíthatjuk azonban, hogy azok a hírek, mintha a kormány a különböző pártokat különbözőképpen óhajtaná kezelni, nem felelnek meg a valóságnak.

Sztranyovszky Sándor belügyi államtitkár ma kijelentette, hogy a belügyminisztériumból semminemű bizalmas értesítés nem ment arra nézve, hogy az egységspárti képviselőnek különösképen lehetővé tétessék már vasárnap, tehát a választások kiírása előtt, az agitáció. Nem lehet másról szó, mint egyszerű beszámolókról, amelyekhez minden képviselőnek joga van.

A mai napon egyszersmind tisztázódtak egyéb kérdések is. Immár bizonyos, hogy az új választások a régi kerületi beosztás és a névjegyzékek alapján fognak lezajlani és országos lajstrom nem lesz. A

törvényhatósági városokban, amelyek kettőnél több képviselőt választanak, a választójogi törvény értelmében lajstromos szavazás lesz.

A választójogi törvényt, valamint az ezzel kapcsolatos felsőházi törvényt a kormányzó a keddi napon fogja kihirdetni, illetőleg törvényerőre emelni. A választójogi törvény végrehajtási utasítása, amely körül lázas munka folyik a belügyminisztériumban, ugyancsak kedden jelenik meg a hivatalos lapban.

Egyébként a politikai pártok hangulatára igen beavatott helyről az alábbi rendkívül érdekes információkat kaptuk:

— A helyzet ma kétségtelenül a legkedvezőbb a kormánynak. A közvélemény évtizedek óta nem nyilvánult meg olyan egységesen valamely kormányzati rendszer mellett, mint ezekben a napokban. Meg is van ennek a lélektani oka is. A kormány realpolitikát csinált évek

óta és ennek kétségbevonhatatlan komoly megnyilatkozásai ugyazasági, mint politikai életben kezelhetőek. Ennek lehet tulajdonítani, hogy az ország hangulata ma 90 százalékban Bethlen miniszterelnök mellett áll, akinek kétségtelenül kezében van a helyzet kulcsa.

— Bethlen István grófra óriási feladatokat hárít ez a választás, olyan többséget kell megkonstruálni, amellyel a gazdasági és politikai konszolidáció megkezdett munkáját tető alá hozhatja. Biztos tudomásom van arról, — mondotta informátorunk, — hogy Bethlen István gróf pártjának komoly értelemben vett rekonstrukciós tervezi és ezt végre is hajtja. Teljesen homogén pártot akar, amely az új képviselőház nivóját zavartalanul biztosítani tudja. Ennek tulajdonítható, hogy a kormányban és a pártban rendkívül bizakodó a hangulat és nyugodt meglegelelssel itélik meg a helyzetet.

A sokat jelentő napirend...

A nemzetgyűlés pénteki ülésén a leányközpiskolák reformjáról szóló törvényjavaslat általános vitája után szóásra emelkedett Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter és úgyszólván formálisan közölte a nemzetgyűlés feloszlataát

Kijelentette ugyanis a kultuszminiszter, hogy hosszabb beszédre készült, de mivel már csak egyetlen ülésnap áll rendelkezésre javaslatának tárgyalására, lemond a hosszabb beszédéről.

A nemzetgyűlés napirendjének megállapítását a politikusok a folyosón úgy magyarázzák, hogy ez biztos jele annak, hogy kedden délután 11 órakor a nemzetgyűlés feloszlata bekövetkezik. Szombaton és hétfőn a nemzetgyűlés ugyanis nem tart ülést, a keddi napirendre pedig esupán a ma letárgyalt két javaslat harmadszori olvasását tüzték ki. Ebből következtetnek arra, hogy miután már napirendre se tüzték a pénzügyminiszter adójavaslatát, a legelső kézirat felolvasása,

amely a Ház feloszlataáról fog intézkedni, következik be a javaslatok harmadszori elfogadása után. Természetesen a Ház feloszlataára vonatkozólag semmiféle autentikum niesen.

Puky Endre alelnök állítólag kijelentette, hogy a keddi ülés úgyszólván csak formális lesz. A törvényjavaslatok harmadszori olvasásban való elfogadása után bemutatják a kormányzói kéziratot, amely a nemzetgyűlés feloszlataát mondja ki.

A képviselők egyébként már teljesen a nyári szünetekre emlékeztető érdektelenséggel viselkednek a parlament tárgyalásai iránt. A képviselők nagyrésze már el is utazott kerületébe, hogy holnap, vasárnap és hétfőn bejárják községeiket. A választási agitáció az ország minden kerületében megkezdődött, esupán a házfeloszlata pillanatát várják, nyomban megindulnak a programbeszédok és kezdetét veszi a plakátháború is.

Nem lesz egységes ellenzéki front

Az ellenzéki tárgyalások megkezdődtek, hogy egységes ellenzéki frontot alakítsanak a választásokra. A legitimistáktól a szociáldemokratákig terjedt volna ez a front. A legitimisták részéről gróf Andrássy Gyula tárgyalt ebben a kérdésben, de kijelentette, hogy bár fontosnak találja az egységes ellenzéki front megalkotását, mégsem vagyunk olyan messze a forradalmi időktől, hogy lehetségesnek tartaná a szociáldemokratákkal való együttműködést.

A Független Nemzeti Demokrata Párt ilyen módon önállóan veszi fel a küzdelmet úgy a fővárosban, mint a vidék számos kerületében. Tárgyalások indultak meg a Kossuth Párt és a szociáldemokrata párt vezetői között. A tárgyalások

a körül folytak, hogy a két pártnak a választásokon való szoros együttműködése lehetséges-e?

A Kossuth-párt Budapestén és a főváros környékén külön listát állít. A listavezető Nagy Vince, Vámbéry Rusztem, Rupert Rezső és Latinák Jenő lesznek.

A keresztény pártoknál

A Friedrich párt Váci uccai helyiségében a keresztény pártok ma este megbeszélést tartottak, amelyen a keresztény pártoknak a választásokban való részvételét tárgyalták. Az erre vonatkozó kérdéseket részletesen megbeszéltek és feltehető, hogy a Friedrich párt, a keresztény gazdasági párt és a fajvédő párt olyan megegyezésre jutnak, hogy egymásnak nem állítanak ellenjelöltet.

Debrecenben lajstromos választás lesz

A Kormányhoz közelálló helyen mondták, hogy a végrehajtási utasítás rendelet formájában fogja a választás részletkérdéseit, — mint például az ajánlási aláírások ellenőrzését, stb. — szabályozni. Ezek az intézkedések ugyanis a választójogi törvényből, az ugynevezett 1925. évi XXVI. tc.-ből kimaradtak és így rendeleti szabályozásra szorulnak.

A választójogi törvény végrehajtási utasítása legilletékesebb helyről szerzett értesülésünk szerint a

jövő héten az új választás kiírásával egyidejűleg feltétlenül megjelölik. — A választást a régi kerületi beosztás alapján fogják kiírni, — az új kerületi beosztásra tehát ezúttal még nem kerül a sor.

Nem lesz országos lajstrom sem, amelynek a lehetőségét Ernszt Sándor indítványára vették fel a választójogi törvényben, a tilkosan legalább két képviselőt választó városokban, így Debrecenben is, azonban lajstromosan foga történni a szavazás.

Kik lépnek fel Debrecenben?

Most hogy az új választások hovatovább bizonyossá válnak, előtérbe kerül a debreceni jelölések kérdése. Természetesen nagyban befolyásolja a kilátásokat, hogy a kerületi beosztás marad-e a régi. Lajstromos szavazás esetében természetesen minden párt külön listát készít és külön listával megy a választási küzdelembe.

Budapestről érkező jelentések szerint — Bethlen miniszterelnök alighanem elfogadja a debreceni jelöltséget és így ő lesz a debreceni egységspárt listáján a vezető. — A listán második alighanem debreceni férfi lesz, akinek természetesen teljesen posszibilisnek kell lennie. — Az bizonyosnak látszik, hogy Bethlen miniszterelnök leve győztesen kerülne ki a küzdelemből, — amennyiben fellépne.

Egyébként Debrecen eddigi képviselői, Györki Imre, Hegyemegyi-Kiss Pál, Nagy Vince újra fellépnek. — Érdekes, hogy Nagy Vince maga sem veszi bizonyosnak megválasztását, mert másodikként jelöltette magát a Kossuth-párt budapesti listáján.

Györki és Hegyemegyi-Kiss Pál esélyei attól függnek, hogy a szocialisták összefognak-e a Rassay-féle párttal. Külön-külön ma már az ő esélyeik is igen labilisak.

A fajvédők ezúttal is állítanak jelöltet, akinek személyében azonban még nem állapodtak meg. — Itt is minden attól függ, hogy a Wolffek paktumot kötnek-e a fajvédőkkel. A paktum azért nem valószínű, mert a Keresztény Gazdasági Párt nagyrésze nem hajlandó a fajvédőkkel menni, — inkább az egységes párt felé orientálódik.

Ongyilkos gimnazista

Budapest, nov. 12. Tarján Aladár, 17 éves, nyolcadik osztályu gimnazista tanuló, szüleinek Erzsébet ut 4. szám alatti lakásán fobelötte magát és mire a mentők megérkeztek, meghalt. A gimnazista öngyilkosságának oka az, hogy édesapja megdorgálta, mert egy környékbeli leánnyal sokat foglalkozott.

Az adómérséklő javaslatok a jövő évi adófizetés előtt érvénybe lépnek

A javaslatot már az országgyűlés tárgyalja

Budapest, nov. 12. Bud pénzügyminiszter kijelentette, hogy a benyújtott pénzügyi javaslat letárgyalására nincs most idő, de az ősz szétülő országgyűlésen feltétlenül nyomban napirendre kerül. Kijelentette a miniszter azzal a ráfogással szemben, hogy a javaslat kortes munka, hogy ez a javaslat egy évi munka eredménye. Az adómérséklések a törvényjavaslat alapján a jövő évi adófizetés előtt érvénybe lépnek.

szemben, hogy a javaslat kortes munka, hogy ez a javaslat egy évi munka eredménye. Az adómérséklések a törvényjavaslat alapján a jövő évi adófizetés előtt érvénybe lépnek.

Klebsberg kultuszminiszter: Csak egy ülésnap áll rendelkezésemre . . .

Kedden lesz a legközelebbi ülés, melynek napirendjén már csak a ma elfogadott leányközépiskolai javaslat harmadszori olvasása szerepel

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteki ülésén néhány felszólalás után elfogadták a Mftr-rel kötendő szerződésről szóló javaslatot.

Azután áttértek a leányközépiskolákról és leánykollégiumokról szóló javaslat tárgyalására.

Több szónok után Klebsberg Kunó kultuszminiszter emelkedett szólásra. Így kezdte beszédét: — Minthogy csak egy ülésnap áll rendelkezésemre, ezért kénytelen vagyok egész rövidre fogni fejtegetésemet. A javaslat ugyanazon az alapon áll, mint a fiúiskolák szervezete. A javaslat lényege egyszerűen az, hogy ugyanazt a rendszert vezessük be a nőoktatásban, mint amilyen rendszer van a fiúiskolákban. Áttörtünk az iskolatípusok differenciálódásának rendszerére.

A leányoktatásban is meg kellett konstruálni egy latinmentes középiskolát. Elhangzottak kijelentések, amelyek szerint nem áll elegendő tanári személyzet a rendelkezésünkre. Eppen az egyesek által támadott külföldi kollégiumok és külföldi ösztöndíjak útján kívánjuk pótolni a jelenleg még érezhető tanárihiányt. Ami a leánykollégiumok kérdését illeti, az a fel fogásom, hogy nem lehet napirendre térni a vagyonosabb osztályok leányainak követeléseit felett, bár elsősorban a széles néprétegek szük ségletét vesszük figyelembe. Azt azonban ki kell jelentenem, hogy osztálykulturpolitikát nem lehet folytatni. (Zajos helyeslés a jobb oldalon.)

két nap alatt hajlandók megszávozni.

Az elnök kijelenti, hogy Rupert Rezsőnek első javaslatát nem bocsáthatja szavazás alá, — mert az adómérséklésről szóló javaslatot először a bizottságnak kell letárgyalni és csak azután tűzhetik napirendre. Indítványának második részét szavazás alá bocsátja.

A nemzetgyűlés többsége az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

Szótversky belügyminiszter javasolt aztán Kiss Menyhértnek a Kovacsits Dezső főispán ténykedéséről szóló interpellációjára. A főispánt feltétlen bizalmáról biztosította, mert meggyőződött arról, — hogy minden felmerülő panasz félreértésen alapul és ha Kiss Menyhért utána járt volna a dolgoknak, azzal a lelkiismeretességgel, amivel ő, nem emelhetett volna vádat, különösen olyan főispán ellen, aki az árvízveszedelem idején példátlanul álló szolgálatokat tett az országnak, a vármegyéknek és a polgárságnak. Ha egy főispán erkölcsi és testületi integritását a vád színezetével akarjuk aláásni, nehéz lesz tisztességes és becsületes embereket e feladatokra megkapni.

Kiss Menyhért viszontválasza után a nemzetgyűlés a miniszter választat tudomásul vette és az ülés háromnegyed 3 órakor ért véget.

Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, azon az októberi vacsorán, amelyen Nagy Vince, Rupert Rezső és a Kossuth-párt számos tagja vett részt, különböző beszédek hangzóttak el, amelyek miatt a vacsora résztvevői ellen eljárás indult. A királyi ügyészség részint nemzetgyűlési, részint büntető feldicsérese címén emelt vádat Nagy Vince és társai ellen, akinek ügyében már egy alkalommal ki volt tüzve a tárgyalás, amelyet azonban annak idején nem folytattak le. Értesülésünk szerint most a büntető törvényszék Publik-tanácsához kerültek az ügy iratai és az elnök már ki is tüzte a pör tárgyalását dec. 10-ére.

Autó benzin
garantáltan kétszer raffinált és rektifikált
0.736-os fajtsúlyban
literenként 6000 kor.
egyaránt minden vezeték.
Mennyiség vételnél külön árengedmény
Pataky Garage
E. Széchenyi-u. 32. Tel. 12-52.

Legolcsóbb, legélvezetesebb szórakozás!
Eredeti Varta accumulatorok vezérképviselete.
Rádióüzlet, Hunyadi-u. 14.
Szenzációt kelt új típusu 3 lámpás készülékünk, mely szelek-tivitás, hangerősség és tisztaság tekintetében utólrhetetlen. Hangszóróval egész Európát veszti. Megjelent legújabb árjegyzékünk, komoly érdeklődőknek díjtalan.

Sodrony-ágybetétet
legjobb minőséget készít
NEUMANN
PETERFIA-UTCA 17.

„Alázatosan jelentem“ szólott utoljára Léderer a bitófa alatt

Gyorsan és simán ment végbe a kivégzés -- Közlegényi egyenruhában akasztották fel Léderert -- A kivégzés idejében Lédererné ájultan feküdt a cellájában

Budapestről jelentik: A Margit-körúti hadbírószék fogházának hátsó udvarán ma délelőtt végezték ki Léderer Gusztávot, Kodelka Ferenc hentesmester gyilkosát. A kivégzés iránt példátlan érdeklődés mutatkozott. Amikor már a kivégzés megkezdődött, a közönség még mindig jegyért ostromolta a hadbírószék hivatalát.

Léderer Gusztáv utolsó 24 óráját aránylag nyugodtan töltötte el a siralomházban. Csütörtökön délután jelent meg a siralomházban lelkesze, Balikó Lajos őrnagy-lelkész. Körülbelül este tíz óráig tartózkodott a siralomházzá átalakított cellában a pap, hogy lelki vigaszt nyújtson az elítélteknek. Léderer buzgón imádkozott a pappal együtt, imádkozott egész éjszaka, egy percre sem aludt. Enni sem kívánt. Folytonosan feleségét kívánta látni, állandóan feleségéről beszélt, miután imáit befejezte.

Reggel már 8 óra előtt hatalmas tömeg lepte el a hadbírószék Margit-körúti épületének környékét. Mindenki belépőjegyet akart az akasztáshoz. Feltűnő volt, hogy elegánsan öltözött urasszonyok is nagyszámúan jelentkeztek belépőjegyért, de őket nem bocsátották be. Reggel fél 9 órakor hosszú sor kigyózott a hadbírószék épület előtt. Négyesével bocsátották be a közönséget.

Elővezetik Léderert

Pontosan 8 óra 59 perckor kis csoport közeledett. Barna átmeneti kabátjába öltözve Apáthy Jenő, a katonai törvényszék elnöke, egyenruhában, szolgálati jelvényt Juhász ezredes és ugyancsak polgári ruhában a törvényszék jegyzőkönyvvezetője. Ephogy leültek, máris halkán, kimérten kopogó leplekkel jött a katonai négyszög, amelynek közepén a katonai pap és a törzsőrmester prófós között feltűnt a közlegényruhába öltözött Léderer Gusztáv alakja.

A fejét nem horgasztotta le, a tekintete jobbra-balra járt. A legszörnyűbb pillanat következett aztán, a menet jobbfele kanyarodva, a bitófa elé érkezett.

Minden tekintet Lédererre szegeződött. Mit csinál vajjon, ha megpillantja, ha észreveszi a reávaró bitófat?

De csak Apáthyra nézett. Mereven, féltéken, nem pillantott jobbfele, a lőrtónablakok irányába. Nem kereste szemével a bitófat.

A katonai négyszög, a törvényszék elé érve, vezényszó nélkül megállt, — majd félfordulatot csinálva, most már frontot csinált Léderer és az akasztófa felé.

Léderer is katonásan megállt, szintén félfordulatot csinált és tisztességtudóan levette a sapkáját.

Ekkor már nem állt egyedül. Goldmester két hóhérségdje abban a pillanatban, amikor Léderer Gusztáv feszélyezett-ban megállt Apáthy törvényszéki elnökkel szemben, beugrott a négyszögbe és közvetlenül Léderer mögött helyezkedett el. — Léderer mindebből semmit sem vett észre.

— *Ezredes ur alázatosan jelentem* — szakította félbe a halálos csendet a

prófosz hangja — *előállítottam az elítélteket.*

Apáthy hadbíróezredes felegyenesedett ültéből, kezében megrezzen a sűrűn gépelt, vékony papírlap.

Kihirdetik az ítéletet

— A Magyar Állam nevében — csendült fel most Apáthy hadbíróezredes elnök hangja — kihirdetem a hadbírószék ítéletét.

Léderer Gusztáv elkapta tekintetét. Apáthy olvasni kezdte az ítéletet:

— Csalásért, lopásért, orgyilkosságért, amelyet 1925 januárjában hajtott végre — dörögtek keményen a fogház udvarán, szemben a bitófával, a kérelmetlen bírői szavak.

— Álmanban, tehát álnok módon — olvasta tovább Apáthy ezredes. Léderer vállá megrázkódott, a tekintete üveges lett. És egyre sápadtabb lett az arca.

— *A csendőrség kötelékéből kicsapatsra és kötélláti halálra ítéltetett...*

Apáthy Jenő ezredes-hadbíró ezzel a mondattal már be is fejezte az ítélet-hirdetést. Két másodpercig szünetet tartott utána. Léderer mellére ejtette a fejét.

Hóhér teljesítse kötelességét

Apáthy újra megszólalt. Tompán, — halkán zuhantak a szavai:

— *Hóhér, hajtsa végre az ítéletet...*

Léderer ebben a pillanatban, mintha elvesztette volna önuralmát és fegyelmettségét. Megmozdult, jobblábalával egy lépést tett előre, jobb kezét felemelte, mutató és középujjja az ég felé meredt.

Léderer utolsó szavai

— *Ezredes urnak alázatosan jelentem...* — hangzott Léderer torkából a szó elfojtottan.

Az egész közönség megmozdult, a fejek előrehajoltak, már attól kellett tartani, hogy gyöngének mutatkozik a kötélláton.

Apáthy ezredes azonban nem engedte szóhoz jutni Léderert. Előre nyújtotta jobbkariját és intett a bitófa mellett álló katonának, az ítélet végrehajtásához kivézényelt trombitásnak... *A következő pillanatban harsány, éles trombitászó harsant fel a bitófa mellett.*

Ugyanekkor a Léderer mögött álló két hóhérségéd hátulról megragadta Léderert. Léderer széttárta a karjait, barna szeméből mérbetetlen ijedség, zavarodottság, bánat áradt. De nem ellenkezett. A két hóhérségéd szempillantás alatt összekötözte kezeit, lábait és már vitték, emelték a bitófa elé, a számolyra. Még egy pillanat, már nyakában a kurok.

Három katoná, három rohamsisakos, szuronyos baka állt a bitófa mellett, a falnál, készen arra, hogy kivégzés után, mint őrség teljesítsen szolgálatot. Ők álltak a katonák közül legközelebb a bitófához. Mind a hárman mélyen a homlokukba húzták sisakjukat és lehajtották a fejüket. Úgy álltak az egész akasztási aktus alatt. — *Talán csak egyedül Apáthy ezredes hadbíró nézte véga*

mereven kiegyenesedve Léderer felakasztását.

11 perc alatt következett be a halál

Amikor Léderer testét fölemelték a cölöp kampója alá, Gold Károly mindkét kezével megmarkolta Léderer állát, lent a cölöp alján segédei meghúzták a kötelet. Léderer teste kinyult... Aztán sárgulni kezdett az arca. Szembéjai besukodtak, mellkasa erősen hullámzott. Két percre tartotta Gold hóhér a kezében Léderer fejét. Azután megragadta a fehér kendőt és megtörülte vele a kivégzett homlokát. Léderer arca ekkor már egészen sárga volt, a kezei ellenben vérpirosak. Már reflexszerűen sem mozgott a teste. — Gold egyik segédjé szétgombolta Léderer bluzát, széttárta mellén a katonavászon inget, intett a mesterének, mire az fürgén leszaladt a létráról, belépett a katonai négyszögbe és hangos szóval jelentette:

— *Alázatosan jelentem, a halálos ítéletet végrehajtottam.*

Pontosan 9 óra 6 percet mutatott az óra.

— *Kérem az orvos urat, vizsgálja*

Hogy töltötte Léderer az utolsó éjszakát?

Egy falatot sem evett, folyton cigarettázott

A fogház földszinti folyosójának utolsó előtti cellájában, amelyből annakidején Cserny Józsefet, a hírhedt kommunista terrorfiuk vezérét vezették bitó alá, töltötte Léderer Gusztáv az utolsó éjszakáját. Mióta tudtára adták: nincs kegyelem, *egy falatot sem evett, csak cigarettát szívott, egyiket a másik után.* Apátikusan néz egy pontra. Rokoni, baráti közül többen fölkeresték az utolsó napon, utoljára Léderer Sándor, a rablógylkos öccse kért engedélyt a beszélgetésre. A meglátogató rokonokhoz és testvéröccséhez csak pár szót szolt. Bucsuzásnál nem nyújtott kezet. Gyakran felesuklott belőle a sirás. Este Balikó Lajos, luteránus tábori lelkész kereste fel Léderert. Elfogadta a vigaszt és sokat olvasgatta a bibliát. Bénultságából csak Kugel János dr-nak, a védőjének látogatása zökkentette ki.

Az utolsó éjszakán írott leveleit bizta ügyvédjére. Feleségéhez, szüleihez, öccséhez és három barátjához írt leveleket.

Az utolsó éjszaka teljesen megtörté Léderert. Sötét szemüregéből révedezve bámulnak szeméi. Az arca besüppedt, az orrál két hatalmas ránc öregíti arcát.

— *Van még valami kívánsága?* — kérdezte védője.

Tagadólag rázza a fejét, majd rekedt, elesuklott hangon mondja:

— *Apáthy ezredes urral szeretnék beszélni.*

Felsikolt a hangja:

— *Nem csináltam! Nem csináltam ilyen galádul!*

Apáthy ezredessel már nem beszélhetett...

Fél 9 óra tájban Gold Károly, az állami ítéltvégrehajtó tekinti meg Léderer Gusztávot. Kilenc óra előtt öt perccel porkoláb szólítja Kodelka gyilkosát. A pap elébe tartja a bib-

meg az elítélteket — fordult most Apáthy a fogház orvosához. Az orvos fellépett a számolyra és stetoskopot illesztett a teljesen megnyult halott szívetájára. Teljes 11 percre tartott az orvosi vizsgálat. Csak 9 óra 11 perckor jelentette a fogház-orvos a beállott halált.

„Miatyánk, ki a mennyekbe vagy“

Az orvos jelentése után megható jelenet következett. Rövid beszédet mondott az evangélikus pap, aki Léderert utolsó órájában vigasztalta: — *Testvéreim! A törvény ítélt. A törvényt végrehajtották. Az emberek törvényei mögött azonban ott a fundamentum, az isteni örök törvény, amelyet megszegni lehet, de sohasem büntetlenül. Az életet Isten adta. Ha valaki elveszi, önmagát veszíti el vele. Isten parancsolta: ne ölj! Ez ellen vétkezett az elítélte. — Mégis, ne ítéljünk mi tovább. Keresztényi alázattal ajánljuk ötet az Isten irgalmába.*

— *Miatyánk, ki a mennyekben vagy...*

Imádkozott tovább az őrnagy főlelkész. A sokaság levette kalapját a bitófán lógó holttest előtt.

Apáthy ekkor kiadta a rendeletet, hogy el kell távolítani a közönséget és őrséget kell állítani a holttest köré, mert Léderer tetemének még félóráig kell függeni a bitófán. A katonai szakasz elvonult és a bitófával szemben felsorakozott a három baka. A közönség azonban még mindig nem mozdult el helyéről. Mintha hipnotizáltak volna az embereket, — olyan mereven figyelték Gold hóhérnak és segédeknek további munkáját.

liát. Léderer megcsokolja, Ingadozó léptekkel követi a börtönőrt a pap oldalán. A rohamsisakos katonák négyszögének közepére áll a pap kíséretében. A szakaszvezető tiszt rövid vezényszava hallatszik. És most már Léderer Gusztáv, Kodelka hentesmester gyilkosa biztos lépéssel, lehorgasztott fejjel indul a bitóhoz.

Lédererné nem hunyta le a szemét egy pillanatra sem

Mialatt Léderer Gusztáv utolsó utjára készült, felesége, a szép szőke Mici, borzalmas éjszakát élt át a Markó ucai fogházban. Távól férjétől, ő is átszenvedte az utolsó éjszaka minden kínjait. Nem nyult ételhez, sirásba, nevetésbe fulladó kiáltásai felverték a fogház folyosójának csendjét.

— *Egy pillanattig sem hunyta le a szemét. Meredten hámult ki a cella apró ablakán és leste a szürkületet Hajnalfelé kopogott az ajtó. Az örök jószívűek voltak. Szívélyes szóval kérdezték a rettenetes kínokat elszennvedő nőt, hogy mit akar. Rekedten, a sirástól vonagló hangon mindig csak egyet kérdezett:*

— *Hány óra?*

Megmondták neki.

Gépiesen ismételte az órát, majd némétül mondta:

— *Danke.*

Azután újra kopogott. Így ment ez egészen kilenc óráig.

Öt perccel kilenc előtt kérdezte utoljára:

— *Hány óra?*

Egy percre haboztak az örök, de már ez is elég volt Lédererné számára.

Egy retteneteset sikoltott és dletelenül, áléltan terült el a földön

Abban a peroben, amikor férje nyakára fonódott a hóhér köttele, Léderer Gusztáv *újultán* felkúldt a Markó uccai fogház cellájában.

A lelkész szerint Léderer egész más emberré változott

Az újságírók beszéltek Balákó Lajosossal, Léderer Gusztáv lelkészével, ki a halálraítelt utolsó óráiról a következőket mesélte:

— Léderer Gusztáv minden bizonynyal megbánást mutatott, azonban a gyilkosság főidőpontja olyan távol áll az elítelt utolsó éjszakájától, — hogy Léderer Gusztáv eközben egészen más emberré változott. Nem tudta megérteni s nem tudta megmagyarázni, mert nem emlékezett a dolgoknak a lefolyására, mert már nem emlékezett semmire és sürűn emlegette Istent s a bibliát olvasgatva, az Ur szavaiban megnyugodott.

Fulladás következtében állott be a halál

Az ítélet végrehajtása után az újságírók felvilágosítást kértek Bajor József dr. ezredorvostól, miért tartott szokatlanul hosszú ideig a halál beállta s mikor történik Léderer boncolása.

— Léderer Gusztáv — mondja Bajor dr. — hatalmas fizikumu ember volt és halálát nem esigolyatörés, hanem fulladás idézte elő. A fulladási folyamat pedig hosszabb ideig tart. A vízbe fulló ember is 15—20 percig vergődik a vízben. A törvény értelmében a halál konstatálása után még egy fél óráig kell a kivégzettnek a bitón maradnia. A boncolást még tegnap megejtették, a törvényszéki bonctani intézetben.

A nézők

A kivégzést végignézők sorában feltűnt Prónay Pál alezredes alakja, ki egykor parancsnoka volt Léderernek. A nézők között volt Abdaj Gusztáv, egykori Britanniás tiszt is.

Ültessünk fákat Rákóczi Ferenc emlékére

Budapest, november 12. Az Országos Rákóczi Szövetség sajtó utján felhívással fordult a városok és községek hatóságához és a birtokosokhoz, ültessenek fákat a nagy fejedelem emlékeztére és jelöljék meg azokat ilyen feliratos táblákkal: „II. Rákóczi Ferenc fejedelem születésének 250-ik évfordulója emlékeztére ültette X város vagy X község”. A fák ültetéséről országos nyilvántartás végett értesítés beküldését kéri a szövetség annak közlésével, hogy hol állanak Rákóczi-fák vagy egyéb emlékek. (Elnöki iroda: VII. Thököly-ut 116.)

Shell a világ márkája

Shell-autóbenzin
Shell-autóolaj
Shell-traktorolaj
Shell-petroleum
mindenütt kapható.

Shell Kőolaj R.-T.
debreceni kirendeltsége,
Ferenc József ut 38. Telefon 15—11

Egész sereg kategóriára kiterjesztették az utazási kedvezményt

Budapest, nov. 12. Hivatalosan jelentik: A kormány tagjai ma délután 5 órakor, Bethlen István gróf, miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze, amely a közalkalmazottak részére engedélyezett vasuti menetkedvezmény kiterjesztése tárgyában hozott fontos határozatot. Ennek értelmében még a következő kategóriák fognak utazási kedvezményben részesülni:

a) a véglegesen felvett honvéd altisztek (tiszthelyettesek, törzsörmseregek és őrmesterek), ezek családtagjai, valamint a hasonló kategóriába tartozó nyugdíjas altisztek és

ezek családtagjai;

b) rendezett tanácsú városok ezidő szerinti igényjogosult tisztviselőinek családtagjai és nyugdíjasai, valamint a nyugdíjasok családtagjai;

c) a községi és körjegyzők családtagjai, az ebbe a kategóriába tartozó nyugdíjasok és ezek családtagjai;

d) a felekezeti és községi iskolák tanszemélyzetének, tanárainak és tanítóinak családtagjai, nyugdíjasai s ezek családtagjai.

A minisztertanács, amely este fél-tíz órakor ért véget, ezután folyó ügyeket tárgyalta.

Munkába állanak az angol bányászok

London, november 12. A bányász-sztrájk befejezettnek tekinthető. A hivatalos béke megkötése már csak néhány formalitás kérdése és minden valószínűség a mellett szól, miszerint a bányászok hétfőn reggel egész Angliában munkába állanak. A liverpooli gabonatorzsda, — amely

tudvalevőleg a legérzékenyebben reagál a bányász-sztrájkra, hiszen a sztrájk következtében a hajófuvar-dijakban beálló emelkedés megfelelően befolyásolja a gabonárakat is, ma már a szén-sztrájk befejezésének hatása alatt áll. A gabonárfolyamok erősen estek.

Eles hangok a szerb és francia parlamentben Olaszország ellen

Egy francia kommunista képviselő gyilkosnak nevezte Mussolinit Poincaré szerint az ilyen kifejezést semmibe kell venni

Belgrad, november 12. A Szkupstina mai ülésén tárgyalták azt a rezolúciót, amelyet a független demokraták az olaszországi szláv kisebbségek helyzetével kapcsolatban terjesztettek elő. A padosok zsufolóság megjeltek.

Bozovic (független demokrata) javasolta Szkupstinának, fejezze ki szimpátiáját az elnyomott jugoszláv kisebbségek iránt, továbbá szólítsa fel a külügyminisztert, hogy hozza az olasz kormány tudomására, miszerint a szláv kisebbségekkel szemben tanúsított viselkedése a szkupstina nézete szerint nem felel meg a jugoszláv—olasz baráti szerződés szellemének. *A civilizált világ — mondotta — megdöbbenéssel látja ama fejesztett pszichosist, amely a fascista rendszerben és általában a fascisták köreiben megnyilatkozik.*

Beszédét, amelyet többször szakított meg a viharos tüntetés, azzal fejezte be, hogy Mussolininek és a fascistáknak tudomásul kell venniük, hogy a jugoszláv nép nem valami exotikus náció, amellyel mindent lehet csinálni.

Utána Honjce (szlovén néppárti) beszélt. Szerinte az olaszországi szláv kisebbségeket halálra akarják itélni.

Majd több képviselő szólalt fel hasonló értelemben.

Azután Ninesics külügyminiszter kijelentette, hogy a rezolúció sürgős tárgyalását ellenzi, mert az nem lenne előnyös Jugoszláviának Olaszországgal szemben való viszonya szempontjából.

Az elnök nem tette fel a sürgős indítványt szavazásra és így a sürgősségi indítvány nem került napirendre.

Páris, nov. 12. A kamara és a szenátus ma délután 3 órakor megkezdte ülésezését. A Kamarában Poincaré miniszterelnök azt kérte, hogy a benyújtott 16 interpelláció vitáját halasszák el a költségvetés megkezdéséig. Felvetette a bizalmi

kérdést. 365 szavazattal 207 ellenében elhatározták, hogy az interpellációkat a költségvetés elintézése után tárgyalják. A miniszterelnök beszéde után megindult vitában a baloldali pártok szónokai különösen a fascista kérdést bolygatták. *A kommunista Lafont elítélte a francia földön történt fascista incidenseket. A kormány nem szabad tűrni a fascista kihívó viselkedését (Tetszés a baloldalon). Vailant beszéde végén Mussolinét gyilkosnak nevezte, mire lármá támad.* Poincaré megjegyzi, hogy a kormány az ilyen kifejezéseket semmibe veszi annál kevésbé, mert bizonyos képviselőktől már megszokták az ilyesmit.

Vasárnap nyílik meg Király Jenő képzőművész kiállítása

Vasárnap délelőtt nyílik meg a Szentanna-utcai Művészház helyiségeiben Király Jenő festőművész kiállítása.

Király Jenő a beérkezett nagy magyar festőművészek közé tartozik, már 1907-ben rendezett kiállítást a Nemzeti Szalonban, 1912-ben pedig a Mücsarnokban.

Ez év nyarán a Nemzeti Szalon külön termet bocsátott rendelkezésére a kiváló művésznak, aki 43 képpel szerepelt ezen a kiállításon.

Király Jenő debreceni kiállításához az adott indító erőt, hogy a művész hosszabb idő óta Hajduböszörményben él, ahol már több kiállítást is rendezett.

Király Jenő most megnyíló debreceni kiállításán művészi munkásságának java termékeivel szerepel, melyeknek legnagyobb része aquarell. Király Jenő egyik legnagyobb értéke a mai magyar pikturának s a debreceni műpártoló közönségnek mindenképpen csak nyereség ennek a kiváló művésznak most megnyíló kiállítása.

Borzalmas kettős gyilkosság Bukarestben

Bukarest, nov. 12. Bukarestben Calea Ducești levő lakásán vasdorongokkal agyonverték Roschi Ábrahám korcsmárost és feleségét. A gyilkosoknak rablásra már nem volt idejük, mert a dulakodás zájára a szomszédok rendőrért kiabáltak és mire azok a lakásba hatoltak, a gyilkosok az ablakon át megszöktek. A hálószobában szétloccsant agyvelővel, hatalmas vértócsában feküdt a két áldozat. — A helyszínen egy vasdorongot és több idegen ruhadarabot talált a rendőrség. A gyilkosok a viszonyokkal ismerős emberek lehettek és előre készültek tettükre. Erre vall az a körülmény, hogy az idős házaspár két hatalmas házőrző kutyáját pár nappal előbb megmérgezték.

Megmérgezte magát egy mészárszakai kereskedő

Budapestről jelentik: Az Arany sas-szállóból tegnap délelőtt súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították Feig Márton kereskedőt. Feig tegnap este költözött a szállóba sok csomaggal és azt az utasítást adta a személyzetnek, hogy ma délelőtt 11 órakor keltsék fel. — A bejelentőlapra azt írta, hogy mészárszakai születésű, harmincegy éves kereskedő. — Amikor ma reggel a szálló alkalmazottja kopogtatott az ajtón, zárva találta. Feltörték az ajtót és Feiget eszméletlenül találták az ágyban. — Kihívták a mentőket, akik megállapították, hogy a kereskedő veronállal megmérgezte magát. Az öngyilkos három levelet hagyott hátra; egyet a rendőrség, egyet hozzátartozói és egyet egy budapesti cég részére. — Az öngyilkosság ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

A pesti mészárosok Galiciából akarnak leölt borjut hozatni

Budapest, nov. 12. A Budapesti Mészáros Ipartestület elnöksége sürgős felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy engedjék meg, miszerint Galiciából bizonyos mennyiségű leölt borjut hozhassanak be a hűvösebb téli hónapokban. Az Ipartestület számítása szerint 8—10 ezer borjumat a behozatala a borjuhus árát kilogrammonként 10 ezer koronával tenné olcsóbbá.

Marólugmérgezésben meghalt egy kisleány

A szülői gondatlanságnak ismét egy áldozata halt meg tegnap a gyermekklinikán. Kovács Antal a Hosszupályi mellett levő Honig tanáról néhány nappal ezelőtt Debrecenbe szállította, a gyermekklinikára, Erzsébet nevű, két éves gyermekét. A kis leány a zsiros szódát tartó edényhez jutott és ivott belőle. A klinikán gondos ápolás alá vették, azonban így sem lehetett megmenteni az életnek, tegnap reggel meghalt. A klinika igazgatósága a halálesetet jelentette a kir. ügyészségnek, amely vizsgálatot indított az ügyben.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Csokonai színház műsora:

Szombat, november 13: *Antónia*. Fedák Sári felléptével.
 Vasárnap, 14-én, d. u. 3 órakor mér sékelt helyárrakkal: *Szókimondó asszony* ság, színmű Fedák Sári felléptével.
 Este 8 órakor bérletszünet *Antónia* vigjáték. Fedák Sári búcsúfellépte.
 Hétfő, nov. 15-én *Luxemburg grófja*, operett A) 13. bérlet.
 Kedd, november 16: *Nosztly-fiu esete Tóth Marival*. Bemutató. Bérletszünet.
 Szerda, november 17: *Ugyanaz.* — C13 bérlet.
 Csütörtök, november 18: *Ugyanaz.* D12 bérlet.
 Péntek november 19: *Ugyanaz.* — B13 bérlet.
 Szombat november 20: *Ugyanaz.* Bérletszünet.
 Vasárnap november 21: *Ugyanaz.* Bérletszünet.

Fedák Sári: Szókimondó asszonyság

Fedák Sári tüneményes művésze olyannak állítja be Hübscher Katát, mint amilyenek Sardou elképzelte ezt az asszonyi lelket: drága, de esiszolatlan gyémántkőnek. A Fedák Szókimondójában nincs semmi a durva ruszticizmus ríktó színeiből, csak szeretetreméltó bárdolatlanság s varázslatos humor közvetlenségbe megfürdetett őszinteség. Egyébként is elmélyíti a sokak által felületesen és a külsőségekben megrajzolt pompás alakot, melyet eltekintve a szájába adott ragyogó szellemesség művészi értelmezésétől, egyebekben is artisztikusan finom művészi tettekkkel színezi ki. És milyen tüneményesen felsőbbrendű, művészi szépséges tud lenni az ő Katája, minden esetlése-botlása mellett is például a császár dolgozószobájában, anélkül, hogy ez tökéletes alakítása egységességének a rovására esne, mintegy jelezve ezzel a jelenéssel is, hogy az igazmondás hatalmasabb uralkodó a császároknál is.
 A színház most is zsufolásig megtelt közönsége nem is tudott eltelni a Fedák művészetének szívrávnos színeiben, önkéntelenül viharzóttak fel a tapsok nyílt színen is, felvonások után pedig parázs kis tüntetést rendeztek a vendégművésznek mellett, akinek pompás tolettjei is minden este ritka látványosságot képeznek.
 A többi szerepek is ismert kezekben voltak. Azok közt is kiváltak Thuróczy Gyula jellegzetes Napóleónja, a Szigeti Jenő diplomatikus és elmésen megfestett Fuchéja, Rajz Ferenc eredeti s öröteljes Le-feberje stb.

Sz. Z.

Színházi iroda jelentése:

Ma este
 November
13
 Szombat
8 órakor
Antónia
 Fedák Sári vendégjátéka

Holnap délután háromkor, Fedák Sári felléptével:

Szókimondó asszonyság

Este 8 órakor:
Antónia.
 Fedák Sári búcsúja.

Hétfőn, folyó hó 15-én este:

Luxemburg grófja

Lehár Ferenc örökszép operettje
 Angela — Kolbay Idikó.
 Kokozov — Halasiné.
 Juliette — Szilágyi Maresa.
 René — Antók Ferenc.
 Brissard — Károlyi Vilmos.
 Bazil herceg — Szigethy J.

Hétfőn: *Luxemburg grófja*.

Szerdán, folyó hó 17-én és csütörtökön délután háromkor:

Ifjusági előadás!

Az iskolák sziveskedjenek jegyjegyüket még ma a színházi irodában bejelenteni!

HÉTFŐN:

Lehár
 Legjobb operettje:
Luxenburg grófja
 Siessen jegyet váltani!

Kedden bemutató!

A budapesti Vígsház zsufolt házakat vonzó slágere:

A Nosztly-fiu esete Tóth Marival

Jegyelővé!

Kardoss Géza Kopereczky parádés szerepében valósággal magával ragadja a *Nosztly-fiu esete* publikumát!

Halassi Mariska ragyogó komika szerepet játszik, melyben Góthné arat Pesten estenként megdönthetetlen sikereket. A főszerepeket: *Dolgos Ida* (Tóth Mari), *Nádassy József* (Nosztly-fiu), *Tamás* (Bubenyk) *Thuróczy* (id. Nosztly) és *Hermann Mancsi* adják.

A mozgósínházak műsora:

VIGSZINHÁZ: Pierre Benoit "Az áruló" címen megjelent regénye nyomán. Libanon asszonya, a főszerepben Petrovich Szevcsilával.

APOLLO: Páris rejtelmei. Eugen Sue világhírű regénye filmváltozatban, a főszerepben Huguette Duffossal.

Szombattó URÁNIÁBAN: Két sláger! Longislandi esempézek és Klondikei farkasok.

Jó! Vízözveg.
 „METEORBAN” vasárnap „A esempéztanya”, amerikai kalandos attrakció, főszerepben Marion Davies. Kisérő filmek: Nincsennek már gyerekek és A metró vonat. — Előadások 3 órától.

Köszén, tűzifa

Szováti cserép, mész, cement, gipsz, kátrány kátrány és bőrlemez akác-, tölgy és bükkfa faszén és takarmányfűvel legjobb forrása a

„TURUL” telepen
 Bészörményi-ut 2.
 (Mester-u. végén) — Telefon 12-91.

Uray Sándor előadása a Templomegyesületi Vallásos Szakcsoportjának ülésén

A TE vallásos szakcsoportja ösz-től tavaszig minden pénteken 6 órakor, a Kollégium disztermében gyűlést tart, melyen kiváló előadóktól társadalmi és vallástudományi problémák fejtegetését hallgatja a mindig nagyszámban összegyűlekező, — figyelmes hallgatóság. Ez ősz első ilyen gyűlése tegnap este folyt le, rendkívül nagy hallgatóság előtt. A szónok Uray Sándor debreceni lelkész volt, aki több, mint háromnegyed óras nagy előadásában objektív kritika szemüvegén át mutatott a reformáció letagadhatatlan nagy áldásaira, mint amilyenek a biblia nemzeti nyelven közkincesé tőtele, a népiskolák elterjedése, a nemzeti nyelv kifejlődése stb. Megemlékezett még azokról a nagy emberekről, akiket a reformáció, közelebbről a magyar protestantizmus adott nemcsak a magyar nemzetnek, de az

egész világnak. Méltatta a bibliát mint könyvet, melyet ott kellene találnunk minden igaz kereszténynek az asztalán, mint ahogy ott van a kormányzó asztalán is.

Es amikor az előadó a kormányzóról kezdett beszélni, a hallgatóság, mintegy varázsütésre felállott és tüntetőleg állva maradt mindaddig, míg más tárgyra nem tért.

A figyelmet lekötő, objektív tárgyalású s alapos kutatáson felépült és sok történelmi tudást magában rejtő előadást rendkívül nagy érdeklődéssel hallgatták. Utána dr Révész Imre szólott röviden a tárgyról, köszönetet mondva az előadónak, nagy munkájáért.

Dr Révész Imre imája után a gyűlés énekléssel véget ért, azzal, hogy egy hét múlva ismét összejön.

Robogó vonat elé dült egy villanyoszlop, melyen egy szerelő dolgozott

Egy tanulót agyonzuzott, a szerelő súlyosan megsérült

Szentes, nov. 12. A csongrádi állomáson Szentes felől befutó vegyes vonat kerekei alá került egy kidült villanyoszlop, amelyen Dobó Antal szegedi villanyoszerelő éppen javítást végzett. A mozdony kerekei alá került villanyoszlop nagy ivben kifordult a sínek mellé és

halálra sujtotta az épen ott tartózkodó Boér János 12 éves tanulót és súlyosan megsebesítette Dobó Antal szerelőt. A gyermek a helyszínen meghalt. A szerelőt eszméletlenül állapotban szállították a szentesi kórházba.

A vármegyei utak burkolatozásának problémája

Most kerül sorra Hajdumegyében is az utépítési és utjavítási program végrehajtása. A gazdák körében kíváncsian várják, hogy milyen utakat készített a megye. Állítólag a cement-makadam rendszerre akarnak rátérni, pedig azt hangoztatják a gazdák, hogy az utrendszer nem vált be nálunk, mert az éghajlati viszonyokat és a nehéz forgalmat nem állják az ilyen utak. A hengerelt aszfaltburkolatozásnak már sokkal több a hire. Ezt bevezették már Debrecenben is, tudvalevően a Károly Ferenc József-utat így burkolatozták és ez az út nagyszerűen be fog válni Biharvármegye is ilyen utakat készített.

Felrobbant egy sörös üveg

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután Aron Miksa Kishegyesi ut 3. szám alatti szesznyakkereskedésében. Szalai Juliska munkásleány sörösüveg dugaszolását végezte, amikor egyik üveg szétrobbant kezében és jobb kezén súlyos sebeket ejtett.

A balesetet jelentették a rendőrség sérülési osztályának, amely nyomozást indított annak megállapítására, kit terhel felelősség a szerencsétlenségért.

A szerencsétlenül járt munkásleányt a közeli kórházba vitték, aki sebesült.

Észimunka salon
 Lámpaernyők, függönyök, ágyterítők, diványpárnák stb. művészi készítése
BURGER ERZSI
 Dégenfeld-tér 10. J. emelet

November hó 15-én egész Biharmegyében megnyílnak az analfabéta tanfolyamok

A leány analfabéták is oktatásba részesülnek

Jelentette már a Debrecen, hogy dr Fráter László alispán, Orbán Kálmár kir. tanfelügyelő közreműködésével, — egész Bihar vármegyében megszervezték az analfabéták oktatását. Az analfabéta tanfolyamok november 15-én nyílnak meg. A tanfolyam heti 6 órában március 15-éig tart.

Az analfabétákat egységes A. B. C. alapján tanítják az egész vármegyében. A tanfolyam végeztével az analfabéták vizsgálatot kell tenniük.

A berettyóújfalui járásban Berettyó szentmártonban és Zsákán egy-egy, — Berettyóújfaluban két csoportban tanítják a leventeköteles analfabétákat. — Tanfolyam nyílik a leányanalfabéták részére is.

A levente analfabéta tanfolyamok megszervezésével Bihar vármegyében sikeresen megoldották ezt a messzehatós kulturális problémát. Az intézménysen és tervszerűen folyó analfabéta-oktatással karöltve halad a leventék szellemi kiképzése. Ennek a nagyszerű kulturális munkának áldásos hatása Bihar megyében már a közeljövőben mutatkozni fog.

Herman Nándor
 fehérnemű és nyakkendő készítő szalonja ideiglenesen
Hatvan-u. 31. udvarban.

A történelem lapjairól

1524 november 14.
Pizarro Peruba indult.

Mikor *Kolumbusz Kristóf* visszatért az Újvilágból, az ő és utatársai elbeszélései számos kalandvágó nemes és kapzsi kereskedő fantáziáját felizgálták. Ezek közé tartozott *Pizarro Ferenc* is, ki fiatal korában *dísznópásztor* volt, azután beállott katonának, résztvéve két újvilági expedicióban is. A tapasztaltak alapján szövetkezett *Almagro* nevű barátjával és 1524 november 14-én egy *Luques* nevű pappal s utóbbinak pénzén *Panamában* felszerelt egy hajót és 112 emberrel elindult Peru meghódítására. Három évi, veszélyes fölfedezésekkel való foglalkozás után *Peru* partvidékéről visszalért *Panamába*, innen *Spanyolországba*, hol a spanyol kormány ki nevezte őt a meghódítandó *Peru* helytartójává és főparancsnokká. — Visszatérve az Újvilágba, *Almagro*-val utnak indult s mintegy 280 katonával be is hatolt *Peru* belsejébe. Úgyesen felhasználva a két inka uralkodó: *Atahualpa* és *Huascar* viszálykodását, *Atahualpa*-t elfogta s bár az annyi arany-ékszeri, aranyedényt és más arany-tárgyakat adott váltságdíjúl, amennyivel egy 5 és fél méter hosszú és 4 méter széles szobát oly magasságra lehetett megtölteni, amely magasságra a fogoly király kezével elérhetett. — *Pizarro* hítszegő módon megfojtatta s elégettette. — *Atahualpa* kivégzése egyike volt azon legkegyetlenebb razzettéknek, melyet a spanyolok Amerikában, — ahol különben magukat minden képzelhető bünnel beszennyezték, — elkövette!

Ezután bevonult *Cuzco*-ba s társai-val együtt borzasztó rablásokat és kegyetlenkedéseket vitt véghez. — Mégis az ő érdeme nemesak *Peru* felfedezése, de az általa kiküldött *Valdivia*, *Pizarro Gonzalo* és *Orellana* expedícióinak eredményei is, kik közül *Valdivia Csillét*, *Gonzalo* az *Andeseken* teljes részt és főleg *Orellana*, aki az *Amazon* vidékét fedezte fel. *Orellana* igazi *Hári János* volt, ki a bentazott országok gazdagságáról neveléses meséket hozott forgalomba. A lakosok — mondotta — oly gazdagok, hogy a házak fedele csupa aranylemezből, a követet pedig drágakövekből van kirakva. Ezen állítása lett az *El Dorado*-ról (*Eldorado* = az aranyos) szóló

monda szülőjévé.

Pizarro ellen később társa: *Almagro* lázadást támasztott, de *Pizarro* legyőzte őt és lefejeztette. Ezért *Almagro* barátai bosszút forraltak ellene és 1541-ben, *Peru* általa alapított új fővárosában: *Limában*, meggyilkolták. *Pizarro* férfiasan, karddal a kezében halt meg, miután ellenfelei közül négyet megölt és többet megsebesített. Mikor a földre esett, még hangosan gyóntatóért esedezett. Majd elállott a hangja. — egy keresztalakat csinált a földre, azt megcsókolta s kiadta lelkét.

Amilyen könnyelműséggel működött *Spanyolországban* az inquisitio és autodafé, amilyen példátlan kegyetlenséggel „dolgozott” *Alba* herceg *Brüsszelben*, amilyen kiméretlen önzéssel és közgazdasági rövidlátással üzték ki *Spanyolországból* a zsidókat, épp oly embertelenséggel és álnoksággal szerepeltek *Pizarro* és hívei *Peruban*. Kétségtelen, hogy ez óriási birodalmat egyedül a *Pizarro bátorsága, katonai képességei és törhetetlen kitartása* szerezte meg *Spanyolországnak*, de viszont ki is rabolta, pusztította, lakosait megtizedelte s az egész országot vérözönbe fojtotta.

Dr. Békés Kálmán.

Gyászrovat

GYASZJELENTÉS.

Erdődy Miklós úgy a maga, mint gyermekei: Lajos és Ilonka, valamint az alólirt és számos rokonság nevében, mélységes fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett neje, az önfeláldozó, legjobb édesanya és a szerető rokon: diószegi *Erdődy Miklósné* szül. komáromi Szarka Vilma, áldásos életének 60-ik, boldog házasságának 32-ik évében, súlyos betegség után, folyó hó 12-én, reggel 8 órakor, jobblétre szenderült. Felejtethetlen drága halottunk hült tetemeit folyó hó 14-én vasárnap délben a gyászháznál és délután 2 órakor az újfehértói ref. templomban tartandó ima után, az újfehértói temetőben helyezik örök nyugalomra. — Újfehértó, 1926 november 12. Áldás és béke lengjen drága, felejthetetlen hamvai felett. Testvérei: Szarka Gyula, Szarka Géza, Szarka Matild, Sógornői: özv. Kubinyi Istvánné sz. Erdődy Amália, Szarka Gyuláné sz. Polgár Margit, Szarka Gézáné sz. Kubinyi Erzsébet, Unokatestvére: Somossy György, Unokaöccsei és hugai: Kubinyi Zoltán neje és gyermekeivel, dr. Kubinyi András nejeivel és gyermekeivel, dr. Stessel Szilárdné szül. Kubinyi Lily férjével és gyermekeivel, Dráveczky Józsefné sz. Kubinyi Ela férjével és gyermekeivel, ifju Szarka Gyula, Szarka György, Szarka Margit, Szarka Gábor, Szarka István, Szarka László, Gálócsy Margit, Gálócsy Karola, Gálócsy Ida, Vörös Ida, Vörös Kálmán Vörös Matild. — A temetést Dankó tem. vállalat, Kossuth utca 6. rendezi.

POLGÁR MIKE ISTVÁN

folyó hó 11-én, életének 76-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése a hó 14-én délután 3 órakor lesz, a Pesti utca 35. számú gyászháztól, a Nagytemplomban tartandó gyásza után, a Hatvan utcai temetőben.

Őszi újdonságok
megerkeztek
Feldheim Imre posttőházába
KOSSUTH-U 6.

Elsőrendű kárpitos

Szabó József Varga ucca 1. szám
Szent Anna ucca sarok.
KÉSZ HENCSEK RAKTARON. —

A Munkások Rokkantségélyző és Nyugdíjegylete felemelte a segélyeket

Budapest, november 12. A Munkások Rokkantségélyző és Nyugdíjegylete az utóbbi években anyagilag annyira meg erősödött, hogy október havi ülésén ismét felemelte a segélyeket.

A legmagasabb osztályban a 20 éves tagok eddigi havi 240 ezer korona segélyét 610 ezer koronára emelték. — Akiknek eddig 366 ezer korona volt a segélyük, azok 976 ezer koronát fognak kapni. A segélyezett rokkantak leg-

magasabb segélye ezidőszerint 1,030,000 korona havonként.

A hivatal vezetősége a segélyeket a jövő év végén ismétellen lényegesen emelni fogja. A tagdíjakat a pengőszámitásra való áttérés alkalmával január 1-től kezdve kerek összegre egészítik ki, amely néhány fillérig terjedő emelkedést jelent. Aki január 1. előtt beiratkozott, csak 15 ezer koronát fizet.

Egy nagystilű szélhámos dollárkölcson meséjével több erdélyi várost becsapott

Előzetes költségekre 180 ezer leut vett fel és még 70 ezer leu szálloda számlával megszökött

Kolozsvár, november 12. Pár hónappal ezelőtt megjelent Kolozsváron egy Schultze Ernő nevű ember, aki a „Középeurópai Biztosító Bank” igazgatójának adta ki magát és több erdélyi városnak, köztük Szatmárnak, Kolozsvárnak és Brassónak nagyobb szabású dollárkölcson ajánlott.

Nemrégiben köröző levél érkezett Kolozsvárra a berlini rendőrségtől egy Schultze nevű ember ellen, aki több millió aranymárkás csalást követett el. A kolozsvári rendőrség azonban nem gondolt arra, hogy a körözött család azonos a bankigazgatóval, aki fényes lakosztályt tartott az Astoria szállóban és akit gyakran láttak együtt Mihályi és Olbad polgármesterekkel. Tudták róla, hogy gyakran rándult le Bukarestbe, ahol a belügyminisztériummal is

tórgyalásokat folytat.

Schultze pár nappal ezelőtt hirtelen elutazott Kolozsvárról és 70 ezer leut kitevő szállodai adósságáról azt mondta a szálló igazgatójának, hogy ezt az összeget az egyik kolozsvári bank fizeti ki. A bank azonban a számla kifizetését megtagadta.

Kolozsvár város tanácsa ezek után téviratot intézett ahoz a londoni bankhoz, amelyet Schultze, mint a hitelt folyósító külföldi pénzintézet megnevezett, de a tévirat visszaérkezett azzal, hogy a címzett ismeretlen.

Schultze a folyósítandó kölcsön előzetes költségei címén 180.000 leut vett fel a városi pénztárból és ezzel súlyosan megkárosította Kolozsvár városát is. —

Mindenki, aki férfiruhát akar vásárolni,
jöjjön a

Magyar Ruhaipar

férfi ruha áruházába, Bika-szálló épü etében és győződjön meg, hogy ott a következő olcsó áron vásárolhat:

Hosszu fekete téli kabát vatirozva 950.000 K-tól
Hosszu fekete télikabát plüs bélés, szörme gallérral 1,100.000 K-tól
Barna bőrkabátok 1,300.000 K-tól
Sötétkék kangarn öltöny 750.000 K-tól
Rövid télikabát melegen vatirozva, szörmegallérral 500.000 K-tól

A NAP HIREI

A Függetlenségi Kör jubileumi táncestélye

A Bika-szálló díszterme nagyszabású táncestélynek lesz színhelye. Ma este 9 órakor kezdődik a Függetlenségi Kör jubileumi táncestélye. A táncestélynek az ad fontosságot és történelmi vonatkozást, hogy ezen a napon 1876. november 13-án tartották meg a debreceni polgárság legrégebbi egyesületének a Függetlenségi Körnek alakulmányulását, az akkori polgárság igen nagy érdeklődése mellett.

A történelmi vonatkozásra tekintettel a ma esti jubileumi táncestély nagyon látogatottnak ígérkezik. A rendezőség Deák István és dr. Szabó Ferenc vezetése mellett élénk tevékenységet fejtett ki a siker biztosítására. Minden remény megvan arra, hogy ez a táncestély is a Függetlenségi Kör által rendezett többi táncmulatságok és bálók fényes sikeréhez hasonlóan fog lezajlani. Már maga a rendezői gárda is oly széles réteget öleli fel mindkét nembeli fiatalságnak, hogy ez egymaga is biztosítaná a teljes erkölcsi és anyagi sikert.

Azok, akik páholyjegyeket jegyeztek elő, azt ma délelőtt 10-12 óra között átvéhetik a Kör helyiségében. Ugyanott jegy elővétel is van. Felülfizetéseket a könyvtár javára köszönettel fogad a rendezőség.

—————

Istentiszteleti rend a ref. templomban vasárnap, nov. 14-én: Nagytombomban délelőtt 9 órakor dr. Révész Imre, délelőtt 11 órakor Danesházy Sándor, délután fél 1 órakor Lev. Istentisztelet Mezey Béla, délután 5 órakor Peleskey Sándor. Kossuth uceai templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 2 órakor Kovács Pál. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor. Kollégiumi Oratóriumban délelőtt 10 órakor Kovács János, Homokkertben délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor theologus. Szegényházban délelőtt 10 órakor Peleskey Sándor. Nyilas telepen délután 3 órakor Kardos Lajos, Csapókerthben délután 3 órakor vallásos ünnepély. Macon Konrad Zoltán. Ebesen Erdélyi Sándor. Szepesen Erdélyi Sándor.

— Az ág. ev. templomban vasárnap, f. hó 14-én délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos vallásánár végzi.

Bársony kalapok a legszébb színekben és minőségben 150 ezer koronáért a Kalapüzemben Piac ucca 9.

x **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik mélyszégyényes gyászunkban érzett mérheteretlen fájdalomunkat résztvevői lélekkel nyhiteni igyekeztek, ezuton is bensőséges hálaunkat. *Siket Traján és családja.*

— **Jótekingó sorsolás.** Felhívjuk a közönség figyelmét arra a gyönyörű gobelin képre, amely Jézus-szky Andor illatszertárának a kizakartában van kiállítva és amely december 20-án lesz kisorsolva. A sorsjegyekből befolyt összeg hadiárnyak karácsonyának megrendezésére fordítatik.

Meglepő fordulat az egyeki apagyilkos bűnügyében

A debreceni ítélőtábla elnapolta a tárgyalást A vádlott állítólag a fogházból kicsempésztet levelekben oktatta ki feleségét és gyermekeit arra, hogy miként valljanak

Egyeken a múlt év októberének végén eltűnt lakásáról Pásztor János 82 éves egyeki gazda, aki fiánál, Pásztor Lajos földmivesnél lakott. Az eltűnést a falubeliek csak napok mulva vették észre és pár hétre rá a faluban suttogni kezdtek, hogy az öreg, magával tehetetlen Pásztor János bűntény áldozata lett: fia, Pásztor Lajos gyilkolta meg, akinek már terhére volt az öreg, mivel már régóta rosszul bánt.

A hír mind erősebb formában terjedt, úgy, hogy a csendőrség is megindította a nyomozást, nemkülönben a debreceni kir. törvényszék vizsgálóirésága is. Az első adatok alapján megállapítást nyert, hogy tényleg bűntény történt, az öreg Pásztor a fia ölte meg.

Pásztor Lajos október 21-én összevesszett apjával és ököllel feibeütötte. Az öreg ember az ütés folytán eszméletlenül esett össze. És közben nekivágódott az asztalnak, úgy hogy több tányér és pohár össze is tört. A fia ekkor megragadta az öreget, az esti órákban kicipelte a Tiszához és ott megfojtotta. Majd egy követ kötött a holttest derekára és azután a holttestet bedobta a folyóba. Borzalmas tette után hazatért és mintha mi sem történt volna nyugodtan lefeküdt.

A kihallgatások folyamán Pásztor Lajos eleinte erősen tagadta, hogy a gyilkosságot ő követte volna el és ártatlanságát hangoztatta. Először saját gyermekeit vallotta ellene, akik előadták a csendőröknek, hogy látták, amint apjuk ököllel feibeütötte az öreget. — Ezután azt vallotta, a két kisgyermek hogy „apa felvette napnapát, kiment a Tiszához és sokáig ott maradt”.

Később Pásztor Lajos maga is beismerő vallomást tett, beismerte, hogy ő követte el a gyilkosságot és megmutatta azt a helyet is, ahol a holttestet a Tiszába dobta. Közben azonban befagyott a Tisza és meg kellett várni az olvadást. Tavasszal utászatonak is kudarcsolt.

— **A Csizmadia Ifjuság táncestélye.** A debreceni csizmadia ifjuság 1926. évi november hó 20-án, szombaton este 8 órai kezdettel a Korona dísztermében jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. A zenét Révész Laci jóhírű zenekara szolgáltatja. — Belépődíj személyenként 25.000 korona.

x **Perpetuum és Kalor kályhák raklára Sesztina Lajos cégnél.**

— **Megszökött család keres a rendőrség.** Furfangos módon akarták kicsalni Sánta Imre törökszentmiklósi gazdától 50 millió értékű traktorját Váci János és Mándi Imre karcagi lakosok. Vendégségbe mentek Sánta Imrehez, előre megfontolt szándékkal, hogy a traktort elesalják tőle. A tervet vig borozgatás közben adták elő Sántának, hogy bérbe veszik tőle a traktort előnyös felételek mellett. Sánta az ajánlatot elfogadta, de azonban amikor arról volt szó, hogy külföldre viszik a traktort, gyanút fogott Sánta és a vagonirozánál lefogatta Váci Jánost. Mándi Imre időközben megszökött s most a debreceni rendőrség is nyomozást indított kézrekerítése irányában.

tattak a jelzett helyen, de nem sikerült megtalálni az öreg Pásztor azóta már oszlásnak indult hulláját. Időközben Pásztor Lajos is visszavonta beismerő vallomását és ezt azzal indokolta, — hogy csak a csendőrök kényszerítése miatt tette beismerő vallomását.

A debreceni törvényszék az elmúlt nyáron kétszer is tartott főtárgyalást ebben a rejtélyes ügyben. Pásztor Lajos állandóan ártatlanságát hangoztatta. Az első főtárgyaláson kb. tíz, a másodikon 24 tanút hallgatott ki a bíróság, — akik meglehetősen eltérő vallomást tettek. Egyesek azt állították, hogy a vádlott jól bánt az apjával, míg a többiek úgy vallottak, hogy a fia állandóan bántalmazta az öreget.

A törvényszék halált okozó súlyos testisérts bűntettében mondta ki Pásztor Lajost bűnösnek és öt évi fegyházra ítélte.

Felbevezések folytán tegnap került a benyolult bűnper a debreceni ítélőtábla elé. A főtárgyalást Oláh Miklós tanácselnök vezette, a vádat dr. Wattay József főügyész helyettes, a védelmet dr. Révész Géza ügyvéd képviselte.

A táblai főtárgyalás nem várt meglepetéssel szolgált. Az iratok ismertetése közben ugyanis a bíróság bizonyos levelekre utalt, melyeknek — úgy lehet — igen fontos szerepük lesz a bűnper további folyamata alatt és amelyek talán egészen más vádgyanokra terelik az ügyet.

Arról van szó, hogy Pásztor Lajos a debreceni ügyészség fogházából állítólag leveleket csempésztetett ki feleségének és gyermekének, amelyekben előírja nekik, hogy milyen értelemben valljanak az ítélőtábla előtt.

Pásztor Lajostól a bíróság íráspróbát vet ki és most irászakértőkkel fogják megvizsgáltatni, hogy a levelek és Pásztor írása egyeznek-e? Ennek kivizsgálása végett az ítélőtábla a főtárgyalást elnapolta. Az újabb főtárgyalás 30 napon belül meg lesz tartva.

— **A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárnyak november havi illetményeinek kifizetése** november hó 13. 15. 16. 17 és 18-ik napjain, délelőtt 9 órától 12 óráig fog eszközöltetni. Megbizottak csupán szabályszerű meghatalmazás alapján vehetik fel az illetményt. Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

x **Győződíj meg.** hogy a legjobb minőségű és legszebb kivitelű folytonos kályhát Coburgban kaphatja csak Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett, sarkon.

— **Ügyészségre került tolvaj pincér.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy a rendőrség előállította Házer Nándor pincért, aki részegen aludt a Piac uceai fasorban. — Előállításakor a pincér csomagjában nagymennyiségű étkészkeszközöket és vendéglői abroszokat találtak, amelyekre vonatkozólag Házer azt vallotta, hogy az egyik debreceni vendéglőből lopta, de azt pontosan megnevezni nem tudja. A rendőrség felhívására a károsult nem jelentkezett s tegnap a tolvaj pincért átkísérték a kir. ügyészség fogházába.

A Csokonai Kör f. hó 17-én Csokonai emlékünnepelet tart

A „Csokonai-Kör”, mint minden évben, az idén is megünnepli Csokonai születésének évfordulóját. — Az ünnepélyre szóló meghívók vasárnap és hétfőn kerülnek szétküldésre. A költőről szóló ünnepi előadást dr. Ferenczi Zoltán, a Petőfi-Társaság alelnöke tartja, akinek neve az általa írt Csokonai életrajz folytán egyébként is összeforrott a Csokonai kultusszal. Lesz azonkívül zene- és énekszám és más programpontok, amelyeket a lapok holt napi számai fognak közölni. Az ünnepély színhelye a Kollégium díszterme, ahol legutóbb Lampérth Géza és Kemény György előadása lefolyt. Idő, folyó hó 17-én délután 5 óra.

— **Hankiss professzor második előadása Spanyolországról.** A szerdai előadás után, amely bevezette a közönséget Spanyolország műemlékeinek és szép tájainak világába, a ma, szombaton hat órakor tartandó előadás Spanyolország legfőbb emlegetett, legjellegzetesebbnek tartott vidéke: Andalusia körül sorra. A legtöbb kép Sevillára, Malagára, Gibraltárra, Cadizra vonatkozik. Jegyek Csáthynál és a délutáni pénztárnál kaphatók. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy ezt az előadást a Kollégium dísztermében tartják meg.

x **Payr Róbert** világhírű hárfaművész november 14-iki hangversenye december hóra halasztatott.

Képerkezések legizlésebben és legjutányosabban Blattner és Szabónál Kosuth-u. 4.

— **Előadás az Irodalmi Tanfolyamon.** Ma este dr. Haász Imre tart előadást a freudista teoriáról, mely elméleti igazságaiban már kiállotta a nagy tüzzörbát s gyakorlati alkalmasaiban is mind nagyobb súlyra jut. — Az előadó főleg abból a szempontból kíván foglalkozni a híres idegyógyász elméletével, mennyiben mutat ez novumot más lélektani iskolák tanításaival szemben s milyen jelentőségre jutott mint biztos kutatási módszer a szel lemtörténetben. Hisszük, hogy sokan fogják meghallgatni ezen előadást, mely este 6 órakor kezdődik a zsidó gimnázium épületében.

x **Perpetuum és Kalor kályhák raklára Sesztina Lajos cégnél.**

— **A debreceni hentes és mészáros szakosztály 1926. évi november hó 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, az Ipartestület kistanácstermében együttes ülést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Telefonkezelő állás betöltése. 2. Tanácsi leirat a vágóhídi szalmabódé ügyében. 3. Bálrendező bizottság jelentése. 4. Folyó ügyek. — Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, teljes számu és pontos megjelenést kér az Elnökség.**

— **Altatógépet találtak fel.** — Párisi jelentés szerint egy orvos altatógépet talált fel, amely villamos és mechanikus behatást gyakorol és rövid idő alatt álomba ringatja az álmatlanságban szenvedőket.

—————

PULLOVER
különlegességek
Kornfeldnél.

Ma van a zsidó főiskolai hallgatók tea-estélye

Szinte páratlan az az érdeklődés, amely a zsidó főiskolai hallgatók ma tartandó teaestélyét megelőzi. A rendezőség fáradhatatlan munkájával biztosította azt, hogy a tea estély méltóképpen nyissa meg a bálit szegélyt. — A jegyelővételtől írtélve a zsidó társadalom színe-jára jelen lesz ezen az estélyen.

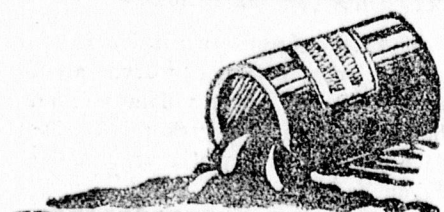
A tánc este 9 órakor veszi kezdetét a Kereskedelmi Csarnok termében. Tánc után teázás, majd a kitűnő jazz-band hangjai mellett ismét tánc következik. — Jegyek igen korlátolt számban este a helyszínen lesznek kaphatók.

~~~~~

— Egy feltaláló felolvasása. —

Hach Mihály feltaláló felkért bennünket a következő sorok közlésére: Folyó év november 21-én, vasárnap délután 10—12 óráig a debreceni Ipartestület dísztermében (Simonffy ucca 1-c. l. em.) felolvasást tartok, sok tömegcikk és nagyapaszta, világszenzáció, találmányu szabadalmairól és ismertetem azoknak nagy jelentőségét a magyar ipar, kereskedelem és mezőgazdaságban. A felolvasáshoz a debreceni nagyközönséget tisztelettel meghívom. A felolvasást és ismertetést következő sorrendben tartom: 1. 32 találmányi szabadalmairól. 2. 2 szerzői művemnek ismertetése és felolvasása. 3. A magy. orsz. szegénysorsu tehetségeknek felsegítő alapnak ismertetése és felállítás. 4. A világszenzáció találmányi szabadalmainak kiállítás, mintavásárral, egybekötve a tárgysorsjátékkal, amelyen minden sorsjegy nyer, az ismertetése és felállítás. 5. A sok előnyös, rizikónélküli vállalkozási lehetőségeknek ismertetése. — Hach Mihály feltaláló és szerző. A helypójszék kaphatók elővételben Nagy János és fia szíjgyártó uraknak üzletben. Széchenyi ucca 1-b. és a felolvasás napján a díszterem pénztáránál. — Ára 15.000 K.

— **Balesetek.** A napokban Szilágyi András eszterházi munkaközben súlyosan megsérült. A fiatal munkás Sipkovich Béla Szív u. 14. sz. alatt levő műhelyében van alkalmazásban. Szilágyi fel akarta tenni a gépszíjat, de a súlyos szíj megeszött a kerékről és a munkás jobb kezefejét megsértette. A sérülés eléggé súlyos, mert három héten túl gyógyul. — Szegedi Lajos 26 éves napszámost, aki a világitási vállalatnál van alkalmazásban, munkaközben súlyos baleset érte. Szegedi egy gőzvezető csövet javított s közben az erős nyomású gőz csövet szétnyomta és Szegedi kezét megégette. A mentők részestették első segélyben. — Kiss Géza 27 éves munkást a Homokkert utcán egy szekér véletlenül a falhoz nyomta. Kiss Géza jobb karján súlyos zúzódást szenvedett. A rendőrség a balesetek ügyében vizsgálót indított.

Festékek

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletben, PIAC U. 10. sz. Bikával szemben

Az apa végzetes szerelme menyével

Véres családi dráma a hódmezővásárhelyi tanyákon

Hódmezővásárhelyről jelentik: A vásárhelyi tanyákon véres szerelmi tragédia játszódott le. *Mátyás* Lajos 30 éves gazda vasvillával megtámadta feleségét és édesapját, akiket bizalmas együttlében talált.

A véres dráma előzményeihez tartozik, hogy Mátyás Lajos hosszú ideig a legjobb viszonyban élt feleségével. A fiatal házaspárral együtt lakó *Mátyás* Károly, a fiatal gazda édesapja szemet vetett menyére. Az asszony egyideig elment, majd engedett apósa kérésének. Több mint fél évig zavartalanul tartott viszonyuk, amikor a házbellek tudomást szereztek az idős gazda és a fiatal asszony szerelméről. Később a férj is megtudta a dolgot és elhatározta, hogy véget vet az ügynek.

Egy alkalommal megleste édes-

apját és feleségét, akiket bizalmas együttlében talált. A fiatal gazda felháborodásában kirohant az udvarra, felkapott egy vasvillát és azzal a szobában lévőkre támadt. A fiatal asszony kétségbeesett sikoltozással ki akart szaladni az udvarra. A férj azonban utólréte és többször hátba szúrta a vasvillával. — Az idősebb *Mátyás* most ki akarta csavarni fia kezéből a vasvillát, amire a fiu és édesapja bírokra keltek. A lármá és hangos dulakodás hallatára a házbellek összeszaladtak és a fiu kezéből kimentették az apát. — Az idősebb *Mátyás* már több helyen vérézett, úgy hogy menyével együtt azonnal beszállították a vásárhelyi kórházba. — A fiatal férjet azonnal letartóztatták és a szegedi ügyészség fogházába kísérték.

Ellopták egy Csapó uccai kereskedő napi bevételét

Vevőjét gyanúsítja, de nem bizonyul rá semmi

Vakmerő lopás ügyében tett feljelentést a rendőrségen Elischer Gyula Csapó-utca 82. szám alatti kereskedő. Ismeretlen tettes a pénztár-fiókból 360 ezer koronát kilopt. Elischer Gyula egyik vevőjét gyanúsítja a lopás elkövetésével. Szerdán este zárás előtt bement a kereskedésbe a gyanúsított asszony valamit vásárolni. Elischer éppen a bevételt számolta s amikor a vevő belépett, a pulton levő pénzt a fiókba seperte. A gyanúsított asszony olyan cikket kért, amiért Elischer Gyulának a pincébe kellett lemenni. Amíg a kereskedő a pincébe volt, a vevő fent várakozott az üzletben. Elischer Gyula néhány perc múlva tért vissza és amikor a vevő eltávozott, a pénztár-fiókot kinyitotta és meglepődve vette észre, hogy abból hiány-

zik a pénz.

Azonnal a vevő lakására szaladt és a pénz iránt érdeklődött nála. A gyanuba fogott asszony nem tudott semmit a pénzről és tagadta, hogy elvitte volna. — A károsult kiskereskedő ezután a közeli rendőrszemnek elmondta a lopást, a ki a gyanúsított asszonynak megtiltotta, hogy lakását elhagyja, a míg a központi ügyeletről intézkedés nem történt. — Az inspekción rendőrtiszt Elischer Gyula feljelenése alapján azonnal nyomozást indított és kihallgatta a gyanúsított asszonyt és hozzátartozóit, akik mindnyájan tagadták, hogy a pénztől tudnak vagy ellopták volna. Ezideig a gyanúsított asszony ellen semmi bizonyíték nem merült fel s a rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— **Lopás a Teleki uccán.** Göröncsér Sándorné Teleki ucca 84. sz. alatti lakos ismeretlen tettes ellen panaszt tett a rendőrségen. A napokban ugyanis egyik délután az udvarra vitt ki szárítás végett több kimosott ruhadarabot. Rövid időre eltávozott és mikor visszatért, meglepődve vette észre, hogy három darab párnahuzatot és egy alszobrot ismeretlen tettes ellopott. A jelek szerint besurranó tolvaj járt arrafelé. A nyomozás megindult.

— **Eltörte a sorompót.** Polgári Gábor debreceni gazdálkodó ez év tavaszán a gyermekmenhelynél át akart szekerével hajítani az épen leereszkedő sorompó alatt. Az áthajtás azonban nem sikerült, mert a szekér neki ment a sorompónak és azt eltörte. Tegnap vonta felelősségre Polgárt a debreceni törvényszék büntetőtanácsa és idegen ingó vagyon rongálásáért 600.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

x 320 számú telefonon rendelhető a Fortuna berautó vállalatnál, Csapó-utca 10.

— **Két betörőt köröznek.** Nagyszabású lopás ügyében kereste meg a győri rendőrség a debreceni rendőrséget. A múlt napokban ismeretlen tettesek álkules segítségével behatoltak Czitter Ilona Győr, Teleki ucca 38. szám alatti lakásába és a szekrényekből az összes ékszereket, pénzt ellopták. A betöréses lopással Néger János nevű egyént és barátját gyanúsítják. Mindketten cseh-szlovák állampolgárok. Néger Jánost a sátorlajuhelyi törvényszék már régen körözi különböző büntetéseinek miatt. Néger János nyulánk termetű, kerek arcú, szőke hajú, nyírt bajuszt viselő egyén. Győri tartózkodása alkalmával sötét szürke ruhát és felöltőt viselt. Társa személyleírása ismeretlen. A megkeresés alapján a debreceni rendőrség is nyomozást indított.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉSEK.

A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be:

Bökönyi Sándor napszamos, fiu András; Kálmán Jakab kereskedő, leány Éva; Szücs Pál kisbérő, leány Katalin Emma.

HALÁLOZÁSOK.

A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán az alábbi halálozásokat jelentették be:

Németh Ágnes rk. 3 hónapos, Bihar, keresztet; Kovács Erzsébet ref. 2 éves, Hosszupályi; Deutsch Sándor izr. 3 hónapos. Vendég ucca 54.; Mike István ref. 75 éves, Pestj ucca 35.

~~~~~

Hermann Miksát

az új kereskedelmi minisztert mutatja be a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem új számában

A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem — ez a népszerű közgazdasági hetilap, páratlanul érdekes új számában bemutatja Hermann Miksát, az új kereskedelmi minisztert, aki ígéretet tett az ipar és kereskedelem erőteljesebb támogatására. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem a Tiszántúli iparos és kereskedő társadalmának nehéz helyzetére hívja föl a miniszter figyelmét s kéri jóindulatát.

A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem amerikai szerkesztősége válaszol a hozzá beérkezett kérdésekre. Egyre többen fordulnak a lap amerikai szerkesztőségéhez, amely minden előfizetőnek a lap hasábjain készséggel ad felvilágosítást s ebben is egyedül áll a magyar szakkalapok sorában.

Közlő a lap dr. Harsányi Imre kamarai titkár cikksorozatát az ipari közgazdasági jogról, amit minden iparosnak el kell olvasni, hogy tájékozva legyen az alapvető ipari törvényekről és rendelkezésekről.

Ortutay Ortutay Gyula, a Szatmárvármegyei Gazdasági Bank kiváló vezető igazgatója nagyfigyelmet érdemlő cikksorozatban ismerteti Szatmár megye gazdasági helyzetét, ami különösen a bankembereket érdekeli.

Felhívja a lap a figyelmet a mándoki cipész mesterek és hentesek sérelmeire, valamint támogatja a tokaji iparoság mozgalmát a székházépítésre vonatkozóan.

A vállalkozók rovatja az építőmesterek jogköreinek szabályozását ismerteti.

Nagykereskedői árák, országos vásári hírek stb. egészítik ki a lap gazdag és érdekes tartalmát.

A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem a Tiszántúli közgazdasági érdekeiért küzd s nélkülözhetetlen minden tiszántúli iparosnak, vállalkozónak, kereskedőnek, üzletembernek. Előfizetési ára negyedévre mindössze 50.000 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. Olvasásuk az egész Tiszántúli!

Párisból a legújabb, Magyarországon még nem ismert Henne készítmény megérkezett. A legszebb barna színek, vöröses árnyalat nélkül is fest. Magyarországon kizárólag özv. Komáromi éhölgy-odrásznál, Arany Bika-bérlőnél.

KÖZGAZDASÁG

Terményárak

A tőzsdehatóság hivatalos árjegyzése a következő: 75-ös tiszavidéki buza 397.6—402.5, felsőtiszai 395—400, 76-os tiszai 402.5—407.5, felsőtiszai 400—405, 77-es tiszai 407.5—412.5, felsőtiszai 405—410, 78-as tiszai 410—415, felsőtiszai 407.5—412.5, rozs pestvidéki 302.5—305, rozs más 300—302.5, árpa I-a 265—275, árpa közép. 255—265, sörárpa felv. 330—370, sörárpa egyéb 320—340, köles 190—200, zab I-a 235—240, zab közép. 222.5—227.5, tengeri 265—270, tengeri új 192.5—197.5, repce 565—570, korpa 167.5—170 ezer korona ab Budapest — métermázsánként.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: magyar buza márciusra 433—436, zárlat 434—435, májusra 433—436, zárlat 434.5—435, magyar rozs márciusra 335—336.5, zárlat 336—337 ezer korona.

Valuták

Angol font	345850	317850
Belga	9924	9964
Cseh korona	2109	2110
Dán korona	18980	19040
Dinár	1252	1262
Dollár	71100	71400
Francia frank	2354	2414
Hollandi forint	28485	28635
Lengyel zloty	7835	8035
Lei	837	401
Leva	513	519
Lira	2902	2962
Német márka	6917	16977
Oszták schilling	10032	10072
Norvég korona	17825	17875
Svájci frank	13750	13800
Svéd korona	19030	19090

Szerkesztői üzenetek

B.-né.: Szép vers, de technikája gyenge, ezért nem közölhető.
K. S.: Tudósításait vesszük.
D. J.: Az újabb küldötték sem váltak be. Egyelőre csak saját íróasztala számára írjon.

Az ingóságközvetítő hirdetése.

(ref. egyházi bérapalota, a Déry-muzeum mellett. Telefon 11—99.) Az Ingóságközvetítő nagy karácsonyi vásárlási alkalmi vétel: gyönyörű kandallóberkek, asztali villanylámpák, petróleum és villanyesillárók, petróleum-lámpák, ajándéktárgyaknak is igen alkalmas dísz tárgyak, fali és ingaórák, kétszemélyes komplett borbélyműhelyberendezés illatszékrennyel, borbélyszékek, kályhák, asztalspórok, Schöberágyak, szelönok, diványok, Wertheim-székrennyek, magános butoradarabok, tükrök, vadásztáskák, debreceni és hortobágyi emléktárgyak: esikőbőrös kulacsok, tányésárt rendez. Erre a nagyszabású karácsonyi eladási alkalomra küldje be mindenki felesleges tárgyát, mert most azokat értékesíteni tudja. Elfo-gadunk eladásra mindennemű ingóságot, butorokat, dísz tárgyakat, régiségeket, szőnyegeket, arany és ezüst ékszereket, mindenféle gyermekjátékokat. Az Ingóságközvetítőnél alkal-mi áron szerezhethet mindent. Páros pipák, tányéros dohányzacskók, férfi és női télikabátok, afrikai és ló-szőrmatracok, képek és mindenféle ingóságok. Keresünk megvételre író-asztalokat, egész hálókat, ebédlőket, ebédlő és futószőnyegeket, korcsolyákat, Schöber-ágyakat, szelönokat, — férfi és női télikabátokat és minden-féle ingóságokat.

SPORTHIREK

Ma délután érkezik az amatőr válogatott csapat

A szövetség elnöksége ünnepélyesen fogadja

Ünnepnapja lesz vasárnap Kelet-magyarország futballsportjának. A Szövetségi Serleg döntő-mérkő-zése kerül lebonyolításra Magyar-ország amatőr válogatottjai és Kelet-magyarország válogatottjai kö-zött. Ez a válogatott mérkőzés igen nagy jelentőségű Kelet futball-sportjára nézve, mert Kelet csapa-ta — páratlanul sikeres szereplés után — kvalifikálta magát a döntőre és ezzel a legelőkelőbb helyre verekedte fel magát az összes vidéki kerületek között. A keleti alszö-vetség elnöksége gondosan készítet-te elő a nagy mérkőzést, amely így nemcsak sportbelileg, de külsőse-geiben is impozáns lesz.

A budapesti csapat szombat dé-lután 6 órakor a gyorsvonattal ér-kezik Debrecenbe. A fővárosi ven-dégeket a kerület teljes elnöksége és tisztikara fogadja, de ezután is meghívják az ünnepélyes fogadta-tásra minden érdeklődő sportem-bert. Keletmagyarország nevében Ferenczy Károly szövetségi elnök üdvözlő a vendégeket, akik vasár-nap délelőtt Debrecen nevezetessé-geit tekintik meg.

A döntőmérkőzés a Diószegi-uti pályán 2 órakor kezdődik. A mér-kőzést Czeisler Sándor (Miskolc) az északi kerület egyik legképzet-tebb bírójára fogja vezetni.

Előzőleg fél 1 órai kezdettel Deb-recen és Nyiregyháza ifjúsági válo-gatott csapatai mérkőznek. Bíró: Horváth Endre. — A nyiregyházi csapat összeállítása a következő: Sole — Négycsényi I. Fehér — Ber-ki, Bartók, Papp — Négycsényi II, Arday, Hajdu, Szalay, Schwartz.

A válogatott mérkőzések iránt óriási az érdeklődés és előrelátha-tólag rekordközönség fogja felko-ralni a Diószegi-uti sporttelepet.

Pesterzsébet—Boeska.

A válogatott mérkőzések miatt szombaton játsza le a Boeska csapa-ta Pesterzsébet csapatával a vi-har miatt félbeszakadt és így tel-jes egészében megismétlendő mér-kőzését. A Boeska csapata válto-zott összeállításban játszik, mert nem játszik Urik, aki helyett Groszmann lesz a center és a reak-tívált Szalontay a balösszekötő. — Pedig Urik irányításának hiányát nagyon meg fogja színyleni a Boes-kay csapata Pesterzsébet ellen, a mely pedig a múlt vasárnap leg-yőzte a BAK-ot és Debrecenbe megerősített csapattal jön le. Ilyen formán a Boeskaynak nagyon bele

kell fektüdni a játékba, ha csak egy eldöntetlent is el akar érni.

A DTE. országos birkozó versenye.

Vasárnap délután pont 4 órai kezdettel rendezi a Debreceni Tor-na Egyesület nagyszabású ország-os birkozó-versenyét 5 súlycso-portban, az egyesület Péterfia-u. 76. sz. alatti tornacsarnokában.

A versenyre a következő verseny-zők neveztek be:

Pehelysúly: Büchler (MTE), Szél (Vasas), Fischer (MTK), Stepan, Bodnár (NyKISE), Schwartz, Kepes, Grünfeld (NyTVE), Szepesi, Tenkey, Kovács (DMTE), Szöke, Papp, Nusbaum, Gacsárdy (DTE).

Könnyűsúly: Reisinger (MTK), Kovácsnay (MAFC), Bede (Testvé-riség), Vörös (NyKISE), Méné, Dalmi, Kuchta (DMTE), Kallay, Lebovics, Csanak, Dévay, Vadász, Szabó (DTE).

Középsúly: Szeifert (Vasas), Szakács (NyKISE), Töke, Erdey (DMTE).

Nagyközsúly: Bienstok (MTE) Wattamán (NyKISE), Sárkány (NyTVE), Ferenczi (DMTE), Bíró Sándor (DTE).

Nehézsúly: Tunyoghy (FTC), Ecker, Héger (MTE), Pollák, Kaufmann (NyTVE), Bodenstern (D. MTE).

A nevezésekből ítélve a verseny oly nagyszabásúnak ígérkezik, ami ilyen már városunkban régóta nem volt. Az egyes súlycsoportban elő-forduló küzdelmeket és a várható eredményeket holnap számunkban fogjuk közölni.

A DTE

vasárnap délelőtt fél 10 órakor a nagyerdői sporttelepen a Postások csapatával tréning-mérkőzést tart, amelyre az összes játékosok megje-lenését kéri a Vezetőség

Pesterzsébet Nyiregyháza.

Pesterzsébet csapata vasárnapra Nyiregyháza rándul át, ahol a NyTVE—NyKISE kombinált csa-patával játszik barátságos mérkő-zést. — A jóképességű proficsapat szép sportban fogja részeseit a nyiregyházi közönségé.

Bőrös—DKASE

tréningmérkőzés lesz vasárnap dé-lelőtt a DKASE-pályán

DKASE

ifj. szakosztályi ülés lesz szombat este 7 órakor a Royalban. — A játékosok megjelenése kéri.

Dec. hó 5-ig

női ing és nadrág
16.800 K

Amerikai Áruházban

Csapó-u. 16.

Ingyen kap szén

bárki egy próbálathoz, hogy meggyőződjön a berentei szén-jóságáról, mely teljesen szaga-talan és salakmentes. Házhoz szállítva forgalmi adóval együtt q-kint 42,000 korona. — Saját érdekében cselekszik, ha már most beszerzi teii szükségletét.

Berentei szén egyeduralítása: Hazai Szén- és Tüzfatelep.

Híd utca 16. Telefon 13-74.

PRIMA

Fekál kompost trágyát

ajánlunk wagon tételben. Fekálial-kal komposztizott és 30% híztt er-téstrágyával kevert, istállótrágyánk speciális szőlőtrágyák, melynek hatása három-négy évig tart, a szőlőt erősíti és óriási termésnövekedést eredményez. Kívülről bevált minden-nemű kapás növény, kerti vetemények és gyümölcsösök trágyázásánál. — Trá-gyáinkat hosszabb lejáratu váltó-hitelre is eladuk. Felvilágosításoknál, szakosított utasításokkal stb. készséggel szolgálunk, esetleg tisztvi-selőnket is kiküldjű.

Debreceni Trágyagyár R.-T.
Debrecen, Szent Anna-u. 64.
Telefon 6-29.

Könyvujdonságok

Kaphatók és megrendelhetők a „Méliusz” könyvkereskedésben, Fe-renc József ut 26. sz. Telefon: 2-70.
I. Magyar könyvek: Bíró Lajos: *Az élet arénája.* (Elbeszélés.) Ára 60.000 K. — *Laurids Bruun:* Van Zanten kalandjai. Ára 30.000 K. — *Conan Doyle:* A kőd országa. (Spiri-tusista regény.) Ára 45.000 K. — *Emőd Tamás:* Nótán, füttöm, citarém... (Kabarédalok.) Ára 31.250 K. — *Fekete József—Váradi József:* Széché-nyi vallomása és tanításai. Ára 175.000 K. — *Henry Ford:* Életem és működésem. Ára 125.000 K. — *Paul Géraldy:* Robert és Marianne. (Szín-mű 3 felvonásban.) Ára 31.250 K. — *Rider Haggard:* A tudás leánya. (Regény.) Ára 50.000 K. — *Dr Hegy-megi-Kiss Pál:* A demokratikus mag-yar felsőházról. Ára 50.000 K. — *Jack London:* Mikor az Isten kacag. Ára 40.000 K. — *P. Morand:* A gál-lás Európa. Ára 45.000 K. — *Nitti:* Bolsevizmus, fasizmus, demokrácia. Ára 40.000 K. — *Mario Puc-cini:* Meg-váltó bűn. (Regény.) Ára 60.000 K. — *Schnitzler:* Álomok éjszakája. Ára 30.000 K. — *Sudermann:* Énekek éne-ke. (Regény.) Ára 150.000 K. — *Ta-káts Sándor:* A magyar mult tarló-járól. Ára 112.500 K. — *Varró Ala-dár Béla:* Gyógynövények, mint házi-szerek. Ára 107.500 K. — *Vörösmarty:* Mihály kiadatlan költeményei. Ára 37.500 K. — *Wells:* Anna Veronika. (Regény.) Ára 60.000 F

120. ezer koronáért néhez kreppdechin divalzsineken kaphato.
Horovitz Gyula divatruházában Debrecen, Ferenc József ut 40. szám

MOLNAR TESTVÉREK
Telefon: 7-27. Debrecen, Nagytemplomnál. Telefon: 7-27.

Ocsóbb mint békeben! Ere-
dei német C. B. varrógep 2,250.000 korona — tíz év.
Kedvező fizetési feltételek. jótállással.

Kovács Gyula tűzifa- és szénkereskedő. — Telefon: 4-64
Állandóan a legszolidabb árrban beszerezhető
őles és aprított tűzifa
tölgy és bükk anyag.
Debrecen, Károly Ferenc József-ut 18b. Isván-malommal szemben

Apróhirdetések

ALKALMAZÁST NYER

MANICURÓS
Kisasszonyt azonnal felvesz Czeglédy fodrász. — Csapó-u. 54. 556

MEGBIZHATÓ
bejárónőt azonnal felvesz, Deutsch. Piac-u. 58. 537

MAGÁNYS
munka házimunka elvégzésére felvesz — egy jobb leányt, Miklós-u. 27. 524

JÓL MANIKURÓZÓ
Kisasszony azonnal felvétetik. Hölgyfodrász szalonban, Csapó-u. 56. sz. 560

KOMENCIÓS
kocsist homoki közeli tanúra keresek. Loránty-utca 20., — ugyanott husfűtőt kiadó. 568

MAGYAR-SZABÓ
segéd kint- és bentmunkára azonnal felvétetik. Cím: Hatvan-u. 33. sz. 563

FÜSZERKERESKEDŐ
tanult vagy kifutott fűveszek. Harsányi, Eötvös-utca 11. 567

OLCSÓ
hölgyfodrász- és manikűr tanulóleány felvétetik. József kir. hg-u. 13. sz. 573

ÜZLETVEZETŐ
Éres jóforgalmu vendéglő 10,000.000 korona óvadékkal. Cím a kiadóban. 523

ALKALMAZÁST KERES

Fűszerszakmában kellő jártassággal bíró utazót felvesz Lindenteld, Dégenfeld-tér.

JÓBB
főző vagy gazdasszony-nak ajánlkozik. — Cím a kiadóban. 559

LAKÁSÉRT
háztelendőket végzek — gyermektelep családnál. Szekeresné. Téglavető 300 szám. B13

HAZMESTERSEGET
tívállalok, gyermektelen család. — mosást vállalom. Szekeresné, Téglavető 300. sz. B14

5 MILLIÓ
Érdős pénzeszedői állást keresek vagy ehhez hasonlót. Cím a kiadóban. 571

AJÁNLAT

MANIKURÓZTESSEN
Parfumerie Ionában — Dégenfeld tér 2. Egy manicűr 5 ezer korona, eusó vendő munkásokkal. 100 ezer korona vásárlásra ingyen adunk manicűr bérletet. 27a

MÁRVÁNYMOZAIK
celemeklapok, betonárk, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Működgyárnál, Fűrész uca 2. szám.

AROMÁS,
zamatos kávét Király üzletében a vezér utca mellett. Dégenfeld tér 11. szán. 1183

VACUUM
benzint, Gargoyle Mobilolajolaj használjon. Grünberger és Glück főlerakattól. 7a

SZÁRAZ
tölgy és bükkfa, valamint porosz kőszén, legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Csapó uca 16 Telefon 3-82. 30a

Uborka ecetes 5 literes üvegekkel és vizes kilogrammonként állandan kapható Lindenteld Dégenfeld-tér. 46a

URHÖLGYEK!
Bálint Margit női divattermében (Péterfia 60.) elegáns és olvatos ösvi újdonságok a legolcsóbban készülnek, melyről szíveskedjenek meggyőződni. Kabátok 300 ezer kor., ruhák 100 ezer koronától készülnek.

JUNGREISZ MARI
női kalap üzlete, Arany János uca 37. 177

HO ÉS SÁRCIPÓ
javítást olcsón és szakszerűen végez Bodnár és Kovács műszerész, Csapó 76. 4a

ARANY
Karika gyűrűk, pontos órák, ékszerek legújabb nyosokban Stassik és Blattnernél, műdrás és ékszerész, Csapó uca 12. Nagy javító műhely 22a

FILC
és bársony kalapok — nagy választékban, olcsón szerezhetők be. — Matta Anna, Csemete u. 10. 41a

FIGYELEM!
Győződjön meg áram olcsóságáról és munkám artosságáról. Minden kádott munkáért és anyagért felelek. Női talp-sarok 30. férfi 35 ezer. Női fejlelés 85, férfi 95 ezer. Férfi és női cipők Jung, Simonffy uca 57. üzlet. 1a

ELŐRAJZOLÁSHOZ
megérkeztek a legújabb stilszerű sablon minták nagy választékban. — Pontos és tiszta munka. Fazekas előnyomda és kézimunka üzlet, Szent Anna 6. 3a

BÁRSONY
kalapok 120.000 K-tól, — filc-kalapok 100.000 K-tól kezdve. Jungreisz Mari nőikalap üzlete, Arany János uca 37. 438

Tűzelésre igen alkalmas tengeri csutka mázsánként tízezer koronáért kapható. Közraktár, Hid uca 16. 76a

BIRO
ulnafestő plüssérozása és gouvrierozása áll a legolcsóbban. Bika udvar és Clorffa uca 30. 16a

Hó és sárcipőket
villa-nyerőre berendezett üzletben, a legszebben és legolcsóbban javítok. — Szander, Deák Ferenc uca 21. 466

Fehérnemű varrást elegáns és egyszerű, valamint javítást vállal Dózsa Lászlóné, Kut-u. 62

„RUZICKA“
gyermekfénykép specialista. Karácsonyra mérsékelt árak. Piac uca 32. 498

KVARTÉLYT
kaphat Zsák uca 2. sz. keresztúton. Sz

KALAPOK
bársonyból divatszínben 120.000 K. Alakítások legolcsóbban. — Kabátok, ruhák legizlesebben, jutányos árban készülnek. „Beltársaságban“ Kossuth uca 26. 562

ACCUMULÁTOROK
töltése, javítása, eladása. Földvárinnál, Széchenyi 55. Telefon 168.

HO ÉS SÁRCIPÓ
szakszerű javítása Simonffy uca 16. Nagy műszerész. Telefon 6-63. 5a

ÉPÍTKEZÉSHEZ
tégla és cserép legolcsóbb árban beszerezhető Kleintéglagyár. Iroda Royal-épület. Telefon 50., 557. 39a

PÉNZKÖLCSÖNÖK
után legnagyobb kamattal fizet ma a Nagy Lajos áru és ingatlanforgalmi vállalat központi irodája, Veres uca 9. sz.

HENCSEREK,
diványok, matracok és paplanok kaphatók, Erdődinnél, Simonffy uca 13. Javításokat elfogad. 6a

KITUNÓ
házikoszt, kihordásra is kapható, jutányos árért. Vigkedvű 28., Tóthné. 8a

Tölgyfa főlvgva, házhoz szállítva, mázsánként K 49.000. Megrendelhető Varga-utca 11. sz. 325

SIRKÖVEK
működől, terméskövekből olcsón kaphatók Debreceni Működgyárnál, Fűrész uca 2. 16a

Tölgyfa főlvgva, házhoz szállítva mázsánként 49.000 K. Rákóczi-u. 18. sz. 565

TÖLGY
tölgyfa, felaprítva, száraz 48.000 kor. mázsánként, hazaszállítva. Agárdi uca 6. Telefon 12-04. 511

ELSŐRENDO
izletes házikoszt bentlétezésre és kihordásra jutányos árban kapható. — Ujházyné, Varga-utca 24. 535

KALAPOK
bársonyból, minden divatszínben 110 ezer, filcből 100 ezer. Alakítások 45 ezer. Turyné, Pacsirta-u. 41. sz. 511

ABLAKOK
minden nagyságban, kézen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyártási telepén. Szív uca 14. 516

SAVANYÍTOTT
káposzta és ugorka, saját-készítésű. Glück, Péterfia-utca 76., — ugyanott mézet keresek megvételre. 538

UJ
lakarmányüzlet a „Turul“-fatelepen. Bőszörményi-ut. 2. Telefon: 12-91. Mester-utca végén. 533

ELSŐRENDO
hézag darabos szén, elismert minőség, szagtalan, mázsánként 42.000, hazaszállítva. — Telefonon is megrendelhető. Telefon 6-74. Rosenfeld és Fischer, Salétrom uca 12. 47a

KERESLET

CSÜTÖRTÖK
reggel elvesztettem 2 drb. kézimunkát a Kossuth-utától az állomásig. — Megtalálójára jutalom ellenében a Veréb börténybe adja be. 548

TÁRSAT
keresek 25 év óta fennálló elsőrendű helyen levő üzletemhez. Cím a kiadóban. 576

NAPI
szállításra keresek 15 liter tejet. Baros-u. 11., fűszerüzlet. 534

MEZŐGAZDASÁGI
gépek- és vasáru üzlethez közreműködő társ keresetek. Bővebbet: Vendég-utca 1. sz., gépzület. 572

KUTYÁT
hamisítat keresek vételre. A címet kérem a Pataky irodába, Csapó-u. 19. Felsőtelepi. 45a

LAKÁS

ÁTADO LAKÁSOK:
Piac ucaán komfortos 3 szobás, Bathányi, Miklós, Bethlen, Csillag, Szepességi ucaán 2 szobás, Hoek lakásiroda, Szent Anna négy. 41a

ÁTADO LAKÁS
egy szoba, konyha, speiz, fűskamara, gyermektelen házaspárnak, lelépésért. Homok uca 31. Megtekinthető 1-4-ig.

EGY
szoba, konyha, kevés lelépéssel, azonnal kiadó. Cím Ester uca 13. sz.

KIADO
egy szoba, fűskamara, külsőpad, évi lakbér előfizetve. Bercsényi 3. 381

MODERN
lakás kettőszobás butorozott kiadó. Hüvelyes 10. sz., emelet. 541

BUTOROZOTT
szoba november 15-től kiadó. Kigyó-u. 27. sz. NB,

KÜLÖNBEJÁRATU
jól butorozott szoba 1-2 úriembernek azonnaira is kiadó. Hatvan-u. 29. sz. 557

NAGY
butorozott egyszerű szoba 15 ére kiadó. Hil-u. 6. sz., Nagyállomásnál. 552

BUTOROZOTT
különbejáratu szoba tisztta, világos, parkirozott udvarban. Szappanos-u. 16. sz. 540

EGY
pince-szoba csekély lelépéssel, — esetleg butorral December 1-én átadó. József kir. herceg-u. 35., — házimesternél. 539

VÁROS
központján — egészséges szép nagy butorozott szoba kiadó. December 1-re egy vagy két személynek, ellátással vagy anélkül. — Cím: Városháza, trafik, Piac-utca.

KETTŐ-
szobás szép lakás a Tócsóban kiadó, albérlésbe is. Tudakozódni: 12-39. telefonon. 536

BUTOROZOTT
szoba 2 ágyval kiadó. — Varga-u. 6., 5-ik ajtó. 528

BUTOROZOTT
szoba kózztal vagy kózztal nélkül kiadó. Teleki-utca 28. 526

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó. — Csillag-u. 66. 547

KÜLÖNBEJÁRATU
jól butorozott nagy szoba központon, kiadó. Széchenyi-utca 11. sz. 526

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szoba kiadó. Piac-u. 59. II. 566

KIADO
két utcai szoba, konyha, speiz pince különudvar Homokkert, Bujdosó-utca. 34. 561

KIADO
egy szoba, konyha, féregmentes lelépéssel, gyermektelen házaspárnak. — Salátrom-ut. 6. sz. Salétrom-ut. 6. sz. 564

ÜZLET, - BAKTAR

TÜZIFATELEP
teljes fűrészelő és aprító berendezéssel, színnel, — irodaépülettel, összes részvényeivel adósságmentesen eladó. Cím a kiadóban. 54a

BIHARKFRESZTESÉN
Fő-utca 278. sz. a. egy jó meneteli berendezett aszfaltosműhely lakással elköltözés miatt örökáron eladó. Azonnali beköltözéssel. 464

FÜSZERÜZLET
áruval, köves-ut mentén, telep fő-utcaján más vállalkozás miatt eladó. — Cím a kiadóban. 546

VENDÉGLŐ
joggal bíró egyéneknek sürgősen ocsón átadó. Cím a kiadóban. 505

NÉGY
kemencés forgalmas sütőde, betegség miatt azonnal átadó. Cím: Széchenyi uca 49. szám. 496

ELADÁS

ELADO
bőrfedeles hintó, velőgép lajajtóművel, istállóajtó, és kizsájtott disznóbőrök Király uca 9. 458

MODERN
komplett topolya betétes háló berendezés, teljesen új, világos keményfa, elköltözés miatt azonnal átadó. Bercsényi 47. D

ELADO
diványok, hencserek, szalongarnitúr (tűkörrel, — könyvszekrény. Szenipéteri kárpitosnál, Széchenyi uca 8., udvarban. — Javításokat vállalom. 28a

PAPAGÁLY
1000-1500 példával — csupán helyszűke miatt. Beszél, fűtől, dalol, bármikor megtekinthető. — Cím a kiadóban. 41a

ELADO
180-90 négyzetméterű nyílós ablak jutányosan körfűrészes erős álványból, fűrészes egész új 75 cm. — Boldogkert, Csónak-u. 8. 532

TÖBBFELE
butorok olcsón eladók. — Beköltözés véget. Simonffy-utca 16. sz., utcai lakás. 527

FÜSZERÜZLET-
berendezés eladó. — Egy szoba üzlethelyiségnek kiadó. Csapó-u. 90. sz. 529

INGATLAN

CSALÁDIHÁZ,
központján, beköltözhető nagy lakással eladó. Cím a kiadóban. 487

ELADO
családi ház, rőktön beköltözhető lakással. Eötvös rom-ut. 6. sz. 501